Internationaal Anti-Militaristisch Jaarboek 1928

UITGAVE I.A.M.V.
SECTIE HOLLAND

INTERNATIONAAL ANTI-MILITARISTISCH JAARBOEK

1928

UITGAVE VAN DE I.A.M.V. — SECTIE HOLLAND
V. OOSTEN, WINGERDWEG 99, AMSTERDAM [N.]
POSTREKENING 77320

Woord vooraf.

Wij meenen ons niet te vergissen als we zeggen, dat we uit allerlei symptomen meenen te mogen afleiden, dat de belangstelling voor belangrijke vraagstukken en problemen weder stijgende is, en dat ook aan het antimilitarisme weder meer aandacht wordt geschonken, dan de laatste jaren het geval was.
En hoe kan het anders. De dreigende ontwikkeling van den internationalen toestand dwingt er wel toe. De conflicten nemen in verontrustende mate toe, en als voor 1914 bereiden de regeeringen zich voor deze conflicten op te lossen, op dezelfde wijze als in dit noodlottige jaar geschiedde. De bewapeningswedloop is in vollen gang. Men moet immers „gereed" zijn, eventueele aanvallers het hoofd te kunnen bieden. En daarom: maakt kanonnen, giet kogels, bouwt oorlogsschepen en vliegtuigen, bereidt gifgassen; maakt van de wereld één arsenaal. En daarom, Moeders: baart kinderen, opdat zij soldaten worden.
Doch ook wij, antimilitaristen, willen gereed zijn. In woord en geschrift willen we aantoonen heel de perversiteit van onze samenleving, en willen rusteloos werken om steeds meerderen te doordringen van *deze* waarheid: in u zelf hebt ge de kracht een einde te maken aan het noodlottige militarisme.
Moge dan ook dit boek met zijn internationalen inhoud er toe bijdragen, dat het aantal welbewuste strijders vermeerderd worde, en moge het vooral ook hen, die tot heden verre van ons bleven — en in wier handen wij speciaal dit boek zouden wenschen — inspireeren tot actieve médewerkzaamheid in onzen strijd.

Ten slotte: onzen hartelijken dank aan allen — schrijvers, teekenaars, vertalers — die door hun belangloozen arbeid ons in staat stelden tot deze uitgave.

Nous remercions aussi cordialement tous les camarades qui par leur travail solidaire ont rendu possible la parution de l'annuaire.

Wir danken auch herzlichst alle Kameraden die durch solidarische Beiträge dieses Werk ermöglicht haben.

Finally: in the name of revolutionary antimilitarism our cordial thanks to all comrades who by their much valued work made it possible to have this yearbook edited.

Voor het Land. Com. der I.A.M.V.

De Samensteller,

L. J. BOT Jr.

Aandacht

Aandacht is de bron van alle zangen
En van alle schoon het diep begin;
Alle wond'ren zijn uit haar ontvangen,
Alle wijsheid keert tot aandacht in.

Aandacht maakt de wijde sferen levend,
Waarin alle afstand gaat te niet,
En het stille hart des menschen bevend,
Biddend, op zijns broeders wezen ziet.

Wie tot zich de aandacht voelt geheven
Van der makkers luisterende kring,
Hij kan nimmer zooveel schoonheid geven,
Als hij gevende van hen ontving.

Aandacht houdt in hare sfeer besloten
Alle liefde, die ooit bloeien zal;
Deze aandacht tusschen ons, genooten!
Bindt ons aan het God-geworden Al.

Alle groote dingen die wij dragen,
Groeien in ons uit aandachtigheid;
Laat ons in de wenteling der dagen
Voor elkaar tot aandacht zijn bereid.

FRITS TINGEN.

De nieuwe oorlogstechniek

De wereldoorlog was nagenoeg geheel één groote stagnatie. De troepen groeven zich in en het was voor de legerleiding aan beide kanten vrijwel zeker, dat een aanval op de vijandelijke loopgraven niet veel meer dan een bloedvergieting op groote schaal beteekende, daar een enkel machinegeweer in staat was een geheel bataillon infanterie, ja zelfs een brigade, tegen te houden. De infanterie bleek in de moderne oorlog waardeloos te zijn geworden door het machinegeweer.
8 Augustus 1918 werden door de engelschen tanks in het vuur gebracht en deze waren tegen het machinegeweer bestand. Ludendorff noemde deze dag „de zwarte dag van het duitsche leger" en massale tanks-aanvallen onder bescherming van kunstmatige mist (rook) bleven sindsdien volgens de duitsche generaal de „gevaarlijkste vijanden".
In de wereldoorlog bleek voorts voor het eerst de beteekenis van de vliegtuigen en van de giftige gassen.
Deze vijf faktoren (machine-geweer, tank, rook en gassen, vliegtuigen) zijn wel als de belangrijkste ontdekkingen van de wereldoorlog te beschouwen.
Een ekonomische faktor van de eerste rang is voor de oorlogvoering de industrie van het achterland gebleken en mitsdien de verhouding van leger en achterland. Voor dit punt veroorloof ik mij de belangstellende te verwijzen naar „Het socialisme is de vrede, het kapitalisme de oorlog" van Dr. Paul Levy (uitgegeven door het N.S.V.), waarin dit vraagstuk op heldere wijze wordt uiteengezet.
Wat zijn nu de lessen, die de oorlogstechnici — voorzoover bekend — uit de wereldoorlog hebben getrokken, en hoe ontwikkelt zich de nieuwe oorlogstechniek? Dat wil dus tevens zeggen, hoe de nieuwe oorlog er uit zal zien.
Wij gaan hier niet in op de geschilpunten tusschen de militairen onderling; als op elk gebied, heeft men ook daar lieden, die tot het oude, traditioneele willen terugkeeren. Maar zetten uiteen wat ons redelijk lijkt, in de ontwikkeling lijkt te liggen, en volgen hierbij voor de feiten grootendeels een boek van *Captain Liddel Hart* [1]), een autoriteit die o.m. enkele van de officieele handboeken voor het engelsche leger geschreven heeft.
De infanterie vormde tot nu toe de massa's van de legers. Maar deze massa's zijn in de wereldoorlog in de meest letterlijke zin kanonnenvoer en voedsel voor de machinegeweren gebleken. Dus

[1]) **The remaking of modern armies**, London, John Murray, 1927

moet „het leger als een te vet geworden athleet zich van zijn infanterie-corpulentie ontdoen" en met alle macht zijn mechanische krachten ontwikkelen. Het is dus het algemeene proces van mechanisatie, dat zich ook op dit gebied voltrekken gaat. — Achteraf gezien is het ook wel vreemd, dat in een tijd van snel mechanisch transport als de onze de legers in laatste instantie grootendeels te voet tegen elkaar vochten en dat, terwijl de schietwerktuigen zoo zeer volmaakt zijn, de soldaat buiten de loopgraaf slechts „beschermd" werd door een metalen hoed.
De mechanische krachten, die in een volgende oorlog vooral spreken zullen, zijn tanks, rook en gassen, vliegtuigen. — Door de vermindering der infanterie verliezen de machinegeweren een groot deel van hun defensieve beteekenis, zij keeren echter gevaarlijker, want beweeglijk en daardoor offensief, terug in de één- en tweepersoonstanks, die na de oorlog zijn uitgevonden en steeds verbeterd worden.
Een gewone tank toch kost meer dan *f* 100.000.— en is bij regelmatige oefening in enkele jaren versleten, terwijl hij bovendien in korte tijd veroudert. (Frankrijk heeft b.v. veel tanks, maar deze zijn reeds verouderd.) Nu heeft Majoor Martel na de oorlog een zeswielige éénmanstank uitgevonden, die als een groote tank over oneffen terrein rijden kan. Deze machine wordt met de voet bestuurd, waardoor de bestuurder, die als in een tank door gepantserde platen beschermd is, beide handen vrij heeft voor het bedienen van een machinegeweer. Terwijl cavalerie en infanterie verouderd zijn, is hier dus een mechanische combinatie uitgevonden, die een enorme technische vooruitgang beteekent. Want deze machine beklimt heuvels, waartegen geen paard op kan; hij kan bij landingen door water waden en tegen vrij steile kusten klimmen; hij bergt een machinegeweer; verbergt de inzittende, die niet met één hand de teugels van een paard moet vasthouden, terwijl de machine niet behoeft uit te rusten, en slechts petroleum tot voedsel vraagt. Een dergelijke machine kost slechts ca. *f* 2400.—, terwijl als een der grootste voordeelen wordt genoemd, dat de gewone motor-industrie deze machines, die door een gewone automobiel-motor bewogen worden, zeer snel maken kan. De grootste engelsche motor-fabriek maakte reeds dergelijke toestellen voor 1 en 2 personen. Door hun groote snelheid zijn deze kleine tanks evenals de groote een slecht doel voor de artillerie, terwijl geweervuur hen niet schaadt; de één-persoonstanks zijn door hun geringe afmetingen nog moeilijker te raken.
De mechaniseering van het leger vraagt geoefende krachten, terwijl de groote snelheden der groote en kleine tanks en van de vliegtuigen — vergeleken met de vroegere transportmiddelen — een zeer groot leger overbodig maken. Bovendien eischt de mo-

derne oorlog een full-speed-werkzaamheid van het achterland, waar dus voldoende geoefende menschen in de industrie moeten werkzaam zijn gebleven. Deze industrieën zijn in de allereerste plaats de echte oorlogsbedrijven (munitiewerkplaatsen e.d.), maar ook vliegtuigfabrieken, de motor-industrie (tanks), de kleurstof- en stikstof-fabrieken (gifgassen), de transportmiddelen-fabrieken en die welke levensmiddelen produceeren.
Reeds vele malen maakten wij erop attent, dat een toekomstige oorlog een militair-georganiseerde industrie ten bate van de oorlog noodig heeft, terwijl het leger met een betrekkelijk klein, technisch geschoold corps zal kunnen volstaan. (De conscriptie wordt hierdoor van minder en soms van negatieve beteekenis.)
Over het gebruik van gassen en het werpen van bommen uit vliegtuigen kan ik kort zijn, daar hierover reeds veel geschreven is. Van meer belang is 't de aandacht te vestigen op een andere revolutie in de oorlogvoering, die zich aan het voltrekken is. Het doel van de oorlogen tot nu toe was de vernietiging van de gewapende macht van de vijand. Tegenwoordig ziet men echter in, dat dit doel maar een middel was voor het werkelijke doel: de suprematie in een of meer opzichten. De vernietiging van de gewapende macht is daartoe slechts één middel naast diplomatieke arbeid, propaganda, blokkade, aanvallen op industrie-, bevolkings- en regeeringscentra. Het gaat erom de wil van de vijand te verlammen of te onderdrukken en dit doel kan vaak eerder bereikt worden door een bombardement van eenige vijandelijke centra dan door een veldslag. Maarschalk Foch heeft geschreven: „De mogelijkheden van een luchtaanval op groote schaal zijn bijna onberekenbaar, maar het is duidelijk, dat zulk een aanval dank zij zijn verpletterend moreel effect op een land, de publieke opinie zoodanig kan beïnvloeden, dat de regeering ontwapend wordt en deze aanval dus beslissend werkt." En captain Liddel Hart zegt: „De vliegtuigen stellen ons in staat over het leger te springen, dat de vijandelijke regeering, industrie en volk beschermt, en zoo onmiddellijk de zetel van de tegengestelde wil en politiek te treffen. Mits de slag voldoende snel en krachtig toegebracht wordt, is er geen enkele reden waarom niet binnen een paar uur, of hoogstens dagen, na het begin der vijandelijkheden het zenuwstelsel van één der strijdende landen verlamd zou zijn. Een moderne, beschaafde staat is zulk een samengestelde en onderling samenhangende instelling, dat hij een zeer gevoelig doel biedt voor een plotselinge en overweldigende aanval uit de lucht." „Een luchtaanval van de intensiviteit, welke nu reeds mogelijk is, zou zelfs waarschijnlijk de aardbeving, die onlangs in Japan plaats vond, overtreffen in zijn desorganisatie en demoralisatie." De over-

winning wordt in de eerstvolgende oorlog behaald door wie het snelste is met zijn luchtaanvallen. „Indien een partij zoo dwaas is tijd te verspillen — méér dan ooit te voren de belangrijkste faktor! — met het zoeken van de gewapende macht van de vijand, die beweeglijk is en in staat zich te verbergen, dan zullen natuurlijk de niet beweegbare burgerlijke centra van zijn eigen land het eerst verlamd zijn — en de uitslag zal beslist zijn lang voordat de partij, die in de „gewapende macht" vertrouwde, zijn doel of een militair succes heeft bereikt."

Vragen we ons af, hoe het aangezicht van de volgende wereldoorlog er vermoedelijk uit zal zien, zoo kunnen we dus in 't kort zeggen:
Luchtaanvallen, eventueel vanaf z.g. moederschepen, op de burgerlijke bevolking in belangrijke centra van industrieel, ekonomisch en politiek leven. Gebruik van granaten en gassen. — Het gepraat der militairen over de ongevaarlijkheid der gassen is larie, daar deze redeneering steeds de sterftecijfers van de in de wereldoorlog aangewende gassen vermeldt [1]), toen de gassen nog pas in hun eerste ontwikkeling waren. Ook hier is natuurlijk „vooruitgang". — De Fransche luit.-kol. Montaigne schrijft: „Het is heel eenvoudig. Een volk zal besluiten tot de uitroeiing van een ander volk. Het zal in het geheim de noodige grondstoffen vervaardigen en op een goede dag of nacht, als de wind gunstig is, zal één gaswolk zich verspreiden over het geheele land. En dat volk zal geleefd *hebben.*" Bacteriologie, chemie en electriciteit werken voor dit verheven doel broederlijk samen.
Het leger wordt geheel gemechaniseerd. De strijdwagens der ouden herleven in de vorm van kleine en grootere tanks.
De vloot zal voor blokkades dienen en tot verstoring van het transportwezen ter zee. Voorts voor het overbrengen van strijdmiddelen.
De propaganda zal werken als gedurende de laatste wereldoorlog, zal vertellen over de adel van onszelf en de moed van „ons eigen" leger, over de ethische minderwaardigheid van de vijand, die nòg nieuwere, en immoreele strijdmiddelen uitgevonden heeft.
En wat in het geheim gebrouwen wordt, dat weet zelfs geen professor in de theologie.

J. M.

[1]) Er bestaat zelfs een statistiek van een amerikaansch militair arts, waaruit men de gevolgtrekking kan maken, dat de gassen de tuberculose onder de soldaten zouden hebben verminderd! Honi soit......

Militarisme en Cultuur

De werkelijk machtige vorderingen, die onze wetenschappelijke en technische cultuur in de laatste decennia heeft gemaakt, schijnen ons hedendaagsche menschen dermate te verblinden, dat wij niet eens waarnemen, hoe wij, ondanks deze meestal uitwendige cultuurvorderingen, in ons dieper persoonlijk en maatschappelijk leven nog maar al te zeer door den greep van het barbarisme worden omkneld. Zoo hebben b.v. naast de electriciteit, de radioactiviteit en het vliegwezen in den laatsten tijd toekomst-perspectieven geopend voor het onderling wereldverkeer der volken, even onbegrensd naar uitbreiding als naar intensiviteit. De chemie, de physica, de physiologie, de psychologie en ook de sociologie, al deze wetenschappen verheffen zich al worstelend tot een hoogte als nooit te voren. Maar die veroveringen der techniek en deze resultaten der wetenschap kunnen slechts een uitwendige, een schijn-cultuur te voorschijn roepen, omdat ze door het heerschende, doch gelukkig tot ondergang gedoemde stelsel van uitbuiting en knechting van den arbeid, het kapitalisme, in hun ware toepassing als factoren der menschelijke zelfbevrijding worden tegengehouden.

Immers de *ware* toepassing dezer veroveringen van het empirisch onderzoek en der wetenschappelijke proefneming zou geen andere kunnen wezen, dan de verdieping en verinniging van het verkeer van individuen en volken en de daaruit voortvloeiende wederkeerige solidariteit en vrije overeenkomst, gepaard met vrijheid en welvaart voor allen die arbeiden en denken, dus leven. Maar de geestelijke en sociale reactie dwingt de wetenschap en de techniek, ja zelfs de wijsbegeerte en de kunst tot een tegenovergestelde toepassing en practijk, vijandig aan de menschelijke zelfbevrijding. De reactie, die een afgeleefd stelsel van op privaat-eigendomsmonopolie en staatsdwang steunende uitbuiting en onderdrukking van den arbeid, wil versterken en instand houden, koopt de wetenschappelijke arbeiders als moderne slaven en eischt van hen, dat zij de resultaten van hun onderzoek misbruiken, desnoods vervalschen, om als verleugening en geweld tot wapenen te worden der reactie in haar strijd tegen de voorwaartsdringende en opstrevende revolutionaire cultuur.

En zoo zien wij dan ook, overal omgeven als wij zijn door de meest fabelachtige veroveringen van techniek en wetenschap, tevens als gruwelijke tegenstelling hiervan het haast almachtig worden van een algemeen geestelijk en sociaal barbarisme. Door dezelfde kapitalistische en militaristische machthebbers, die in

vredesconferenties genoegelijk samenkomen en lofliederen op den vrede zingen, zonder ooit iets anders te bereiken dan het steeds grooter worden van legers en vloten en het onbegrensd toenemen der oorlogsuitgaven, wordt in de practijk aan de chemici opgedragen gifgassen samen te stellen en aan de physiologen om bacterieën te vinden die besmettelijke ziekten kunnen verwekken, om aldus duizenden, tienduizenden, ja geheele bevolkingen van landen en steden in een minimum van tijd uit te roeien. De beoefenaren van de luchtvaart en het vliegwezen worden voor het grootste gedeelte afgericht om dood en verderf uit te storten over toekomstige slagvelden, of om steden bij nacht aan te vallen en hun bevolkingen met gifgassen te vernietigen. Opmerkelijk is, hoe de belangstelling in de toonaangevende kapitalistische kringen voor de luchtvaart en het vliegwezen der militairen heel wat grooter is, dan voor het zoo nuttige luchtverkeer van passagiers en goederen van den wel langzaam, maar toch gestadig vooruitgaanden civielen luchtdienst.
Dit alles is echter nog niet genoeg, want ook de bekwaamste technici en mechanici worden voortdurend aangespoord om de moordwapenen te verbeteren, door nieuwe uitvindingen en toepassing van de nieuwste ontdekkingen der natuurwetenschap. En dan de nationale en internationale leugenpers met haar legers van beroepsleugenaars, die het chauvinisme en de wederkeerige naijver der volken aankweeken, het kapitalisme en de staat met al hun misdaden van berooving en onderdrukking der arbeiders verdedigen en verheerlijken, het militarisme steunen en aanmoedigen en de voor het kapitalisme noodzakelijke oorlogsgeest op 't juiste tijdstip wakker houden en *vooral* een verleugende crimineele voorstelling geven van de socialistische bevrijdingsbeweging van dat deel van het wereldproletariaat, hetwelk tot revolutionair zelfbewustzijn is gekomen. Niets is zoo verderfelijk voor de verstandelijke en moreele gezondheid der massa, als deze dagelijks over de geheele wereld en in alle kringen der maatschappij met de meest geraffineerde psychologische middelen uitgeoefende leugensuggestie door de aan het kapitalisme en militarisme verkochte wereldpers. Dit is inderdaad een der voornaamste gifbronnen, waaruit het geestelijke en sociale barbarisme, dat onze oppervlakkige schijncultuur met zekeren ondergang bedreigt, voortdurend wordt gevoed.
Maar nog meer en steeds gevaarlijker vijanden van de ware menschelijke cultuur doemen voor ons op! Daar zijn de oorlogsfilosofen, die vooral vóór den wereldoorlog luidruchtige en suggestieve lofliederen zongen op het militarisme en den wederkeerigen volkenmoord, als „onmisbare factoren en voortstuwende krachten in het cultuur-proces der menschheid." Ondanks de vreeselijke

ervaringen in en na den wereldoorlog laten deze oorlogsfilosofen zich zoo nu en dan nog hooren, ofschoon zij toch meestal de tonatie van hun lofzang hebben moeten wijzigen. Daar zijn ook de wetenschappelijke staatsvergoders en verheerlijkers van de regeeringsdictatuur en het imperialisme. Zij worden gesteund door de geschiedschrijvers, die slechts een aureool van voortreffelijkheid aan de heerschende klasse toekennen en de krijgsroem als de hoogste cultuurmacht beschouwen. En vooral, daar zijn de natuuronderzoekers, die de in wezen bevrijdende leer van het darwinisme misbruiken en verminken, om het kapitalisme en de klassebevoorrechting en klasseheerschappij der bourgeoisie te verdedigen. Zich darwinist noemend, doch zich op een eenzijdig selectionistisch standpunt plaatsend, doen zij alsof de uitverkiezing in den strijd om het bestaan de voornaasmte en eenige inhoud van het darwinisme wezen zou. Zij vereeren de heerschende en bezittende klasse als overwinnares in den natuurlijken en socialen — voor hen bestaat hierin geen verschil — strijd om het bestaan en zij stellen de op het eigendomsmonopolie en het staatsgezag gebaseerde uitbuiting en onderdrukking van het proletariaat als natuurlijk en noodzakelijk voor.
Al deze wijsgeerige en wetenschappelijke verdedigers van het geestelijk en sociaal barbarisme zien hun theorieën thans in practijd gebracht door de fascistische en militaristische reactionairen, die door de taaiheid van het kapitalisme, de desillusie door de geheel of ten deele mislukte revoluties en de crisis in het internationale socialisme op 't oogenblik helaas bijna overal den boventoon kunnen voeren. Nu het geweld aan het woord is en in haast alle z.g. cultuurlanden, duizenden, ja tienduizenden strijders voor het anti-militarisme, het revolutionaire socialisme en voor de vrije gedachte door de politie en justitie worden vervolgd en gekerkerd, of door fascistische en militaristische moordbenden worden omgebracht, heeft men geen tijd om te luisteren naar de pseudo-wetenschappelijke theorie van het in militarisme en oorlog georganiseerde geweld. In prof. Nicolaï's voortreffelijk anti-oorlogsboek *Biologie des Krieges* kunnen duitschlezenden tal van schitterende bladzijden vinden, waarop met rijke documentatie verhaald wordt, hoe deze wijsgeerige en wetenschappelijke verheerlijkers van militarisme en oorlog den oorlogsgeest aankweekten en ontketenden, die in 1914 de geheele z.g. beschaafde menschheid in een wederkeerige vernietigingswaanzin bracht.
De hierboven geschetste tegenstelling tusschen de ontzaggelijke vorderingen onzer technische en wetenschappelijke cultuur en het nog steeds toenemend geestelijk en sociaal barbarisme, kan echter niet worden opgelost, alvorens een volledige revolutie in het economische, politieke en geestelijke leven heeft plaats gehad

en voordat het militarisme volkomen is vernietigd. Het betreft hier het groote socialiseeringsproces, dat noodzakelijk door de directe actie op elk gebied van het geestelijke en sociale leven door het tot revolutionair zelfbewustzijn gekomen proletariaat moet worden voltrokken, wil althans de westersche menschheid niet volkomen ondergaan.
Dit omvangrijkste en diepste vormveranderingsproces van mensch en maatschappij, dat ooit heeft plaats gevonden, begint met de revolutioneering van den menschelijken geest. Het valsche en verwrongen beeld van natuur en maatschappij, waarin goden, geesten en aardsche despoten het middenpunt vormen, waaraan alles en allen onderworpen zijn, dit autoritair-fetischistische wereldbeeld, dat eeuwenlang door de priesters van den godsdienst en van den staat aan de massa is gesuggereerd, moet worden verdreven uit de hersenen der massa en vervangen door een waar en werkelijk wereldbeeld, dat steunt op de resultaten der wetenschap en overeenstemt met de vrijheid en waardigheid van den naar hooger menschzijn strevenden mensch. Uit deze revolutioneering en herleving van den menschelijken geest, worden dan het inzicht en de zedelijke kracht geboren, om de op het privaat-eigendomsmonopolie van grond, bodem en arbeidsmiddelen gebaseerde kapitalistische uitbuiting louter om winst, te vervangen door de op het gemeenschappelijk bezit en de vrijwillige associatie gebaseerde zuivere en vrije economie louter om de behoeftenbevrediging der menschheid van het vrijheidlievend socialisme. En in dit machtig proces der eindelijke verwezenlijking van de revolutionaire cultuur, waarin de moderne denkende en arbeidende mensch alleen zijn geestelijke en sociale wedergeboorte vermag te voltrekken, vormt nu het revolutionaire antimilitarisme met zijn persoonlijke en collectieve dienstweigering aan de door den staat en het kapitalisme georganiseerde militaristische geweldsmacht, *dus als bevestiger door de daad van de ware wereldvrede*, de beste en onmisbaarste bondgenoot.
Aan dit geestelijke en sociale revolutioneeringsproces van mensch en maatschappij, moeten wij met al de verstandelijke en moreele krachten waarover wij te beschikken hebben, dus met volledige overgave van onze geheele persoonlijkheid, medewerken. Want wij zijn meer dan ooit te voren aan een keerpunt gekomen; opwaarts door den strijd voor de revolutionaire cultuur tot de verwezenlijking van het ideaal van den vrijen mensch in de vrije maatschappij, *dus tot de herleving;* of zonder geloof en hoop, mat en ontzield, werkloos aanschouwend of passief deelnemend *aan den dreigenden ondergang* in het kapitalistisch barbarisme. Er is voor ons geen andere keuze dan *die* herleving of *dezen* ondergang, zooals ik reeds in 1916 in het slothoofdstuk van mijn anti-

oorlogsboek: *In den Greep van het Barbarisme* heb trachten aan te toonen.

Tenslotte de vraag: wat is ware menschelijke cultuur? Die belangrijke vraag, wier voldoende beantwoording weer een nieuw artikel, ja een boek zou noodig maken, kan ik hier slechts in een paar woorden samenvatten. Omdat de mensch, in onderscheiding van de buitenmenschelijke natuur, een zelfbewust en bezield wezen is, welks rede, gevoel en wil, tot nadenken, medevoelen en doelstellen leiden, moet ook de ware menschelijke cultuur vóór alles het stempel van bewustheid en bezieling dragen. Ware menschelijke cultuur is inzien om vooruit te zien, is economie van het denken en economie van den arbeid. Zij eischt levenseerbied en levensbescherming en zij erkent en waardeert de ware menschelijke persoonlijkheid. Zij wil dat allen medearbeiden met hoofd en hand aan de productie van het gezamenlijk levensonderhoud der gemeenschap, maar zij duldt geen uitbuiting en knechting van den arbeid, en voert tot vrijwillige en broederlijke samenwerking. Zij verafschuwt en overwint het geweld en tracht alle geschillen door onderhandeling en vrije overeenkomst op te lossen. Door doelbewuste en voortdurende *actieve aanpassing* van het sociale milieu aan de geestelijke, moreele en materieele behoeften van den mensch te bewerkstelligen, bereikt tenslotte de ware menschelijke cultuur de onbegrensde vervolmaking en veredeling van de individuen en de gemeenschap, zich uitend in wederkeerige solidariteit, vrede, welvaart en vrijheid voor allen.

B. REIJNDORP.

De Volkenbond

Van crisis tot crisis gaat de Volkenbond voort om op deze wijze de eenige taak te vervullen die hij heeft: de aandacht van de werkelijke crisis af te leiden, die steeds nader en nader, steeds alomvattender en steeds meer onafwendbaar naderkomt. Van intrige tot intrige, van conferentie tot conferentie gaat de Volkenbond voort om de aandacht af te leiden van zijn eigen steeds grooter wordende crisis, van de bedenkelijke verschijnselen van zijn bankroet.

De weeën van een bijna stervende menschheid deden hem geboren worden, maar het product dat op de spitsen der bajonetten ontstond en dat ten doel had, den eeuwigen vrede - van Versailles - te handhaven, was geen nieuwe geboort, maar een misgeboort, een schijngeboort.

Niet op den weg van het evenwicht of door het systeem van den gewapenden vrede, maar door samenwerking tusschen de volken, door de internationale betrekkingen „te gronden op de rechtvaardigheid en de eer" zou voortaan de veiligheid worden gewaarborgd en de vrede gehandhaafd, die de overwinning bezegeld had. De oorlogsoorzaak was uitgeroeid, het pruisische militarisme was vernietigd, het recht had gezegevierd en de beschaving was gered. De bedriegelijke phrases der staatslieden, die zeer wel wisten waarvoor en waartegen men de verdediging van het vaderland organiseerde — ze werden geloofd door millioenen en millioenen; een groot en tragisch geloof, dat misschien zijn diepste uitdrukking gevonden heeft in het woord van een mystischen revolutionair, het bewogen afscheidswoord van een, die het laatste groote geweten belichaamde van een christelijke cultuur, die met en in den wereldoorlog haar einde vond: „Ik trek in den oorlog als soldaat van de republiek voor de algeheele ontwapening en voor den laatsten oorlog."

De algeheele ontwapening, de basis van den Volkenbond, zou het middel zijn om het doel, de algemeene vrede, te verwerkelijken. De samenwerking der volken werd gerealiseerd door een organisatie, een associatie der regeeringen: de zoogenaamde Volkenbond *is een orgaan tot het uitvoeren van besluiten van overeenkomsten van autonome staten.*

Bewapening leidt tot oorlog. De waarborg voor den vrede is alleen de ontwapening. Maar de ontwapening kon eerst plaats vinden als de „veiligheid" van de staten gewaarborgd was! En naar deze veiligheid is de Volkenbond sinds zijn bestaan op zoek en nu eens door een protokol, dan weer door een Locarno-pakt, dan weer door een conferentie, die toch maar de bewapening eerst moet verminderen, wordt de wereld in spanning gehouden met de organisatie van den vrede. Maar al deze twijfelachtige en zonderlinge pogingen den wereldvrede te verzekeren — waaraan zelfs twee der sterkst bewapende staten der wereld in het geheel niet deelnemen — kunnen de onrust niet verminderen, die in de wereld leeft.

Iedere nieuwe conferentie brengt het ware karakter van den Volkenbond weer sterker naar voren: een organisatie tot machtsgroepeering, tot doorzetting eener bepaalde staatspolitiek, op zichzelf weer bepaald door economische belangen en economische machtsgroepeeringen.

Intusschen ging en gaat de bewapeningskoorts met onverminderde kracht voort en wapenen alle staten zich als nimmer te voren. Werd vroeger den volken verklaard, dat de voorbereiding tot den oorlog de beste garantie was voor den vrede — heden is „de organisatie van den vrede" de camouflage voor openlijke en geheime oorlogsvoorbereiding.
Het is ook niet anders mogelijk. Al de pogingen, den oorlog met pakten en verdragen te ontgaan, moeten mislukken, omdat zij niets anders zijn kunnen dan de stabiliseering der oorzaken, die tot den oorlog leiden. Het is de quadratuur van den cirkel. Men wil den vrede, maar men wil niet datgene prijsgeven, wat onafwendbaar tot den oorlog leidt. Men wil vooral en vóór alles de handhaving van het huidige politieke en economische systeem: het door het geweldsmonopolie van den staat gesanktioneerde monopolie van het bezit. Wie de moderne slavernij van de uitbuiting wil handhaven, moet den oorlog handhaven.
De Volkenbond als staatsrechterlijke organisatie van den vrede van Versailles en als organisatie van autonome staten stigmatiseert den Volkenbond tot oorlogsbond. Men moet blind zijn voor de werkelijkheid, men moet verblind zijn door den schijn van het pacifisme om de voorbereiding niet te zien, waarmee iedere staat op het oogenblik den vernietigingsoorlog tegen het vaderland voorbereidt; het is naief of misdadig een associatie van tot de tanden toe gewapende en door economische machtswaanzin gedreven staten als een vredesinstituut aan te prijzen.
Er is maar éen garantie voor den vrede: de praktische wereldsolidariteit aller produceerenden.

A. MüLLER LEHNING.

De dreigende oorlog

Het verhaal van Saïdjah en Adinda kan niet eentoniger zijn, dan dat van den naderenden oorlog. Het telkens terugkeerende, laconieke krantenbericht, dat een vermeerdering der bewapening meldt, heeft voor hen, die de vreeselijke, daarachter schuilende werkelijkheid niet in vollen omvang zien, iets slaapwekkends. En het is deze „slaperigheid", die het voor ons, revolutionaire anti-

militaristen, bijna onmogelijk maakt, de aandacht der groote massa's, voor hoe kort ook, te trekken, dan alleen door sensationeele affaires à la Sacco en Vanzetti. Zooals een opiumschuiver zich langzaam aan 't vergif wendt, heeft de geestesgesteldheid van de moderne arbeider zich door regelmatige portie's „oorlogsgerucht" aangepast aan één der schoonste vruchten onzer kapitalistische samenleving, de bewapeningswedloop tot het bittere einde.

Liever dan alle étappe's van dit verheven schouwspel, 20 eeuwen beschaving waardig, tot in de finesses na te gaan, vanaf de waterliniefortenbouw „onzer" lichtelijk kindsche Regeering tot het delirium tremens der Italiaansche natie, alles symptomen van het feit, dat zij, *die het weten kunnen*, de naderende oorlog verwachten en zich klaar maken, wil ik in kort bestek wijzen, niet op de uiterlijke kenteekenen dezer zaak, maar op haar diepere oorzaken, die den aanstaanden oorlog *onafwendbaar* maken, tenzij.... Onafwendbaar, want de geest van 't kapitalisme, de sfeer van den *winsthonger*, maken een „vreedzame" oplossing der wereldconflicten van te voren onmogelijk, terwijl bovendien de economische samenstelling van 't kapitalisme ieder moment opnieuw een geweldige reeks problemen veroorzaakt, en elk probleem zelf steeds gigantischer afmetingen aan gaat nemen.

Eén probleem: eens vormde steenkool de gekristalliseerde arbeidskracht, die het raderwerk der samenleving dreef; thans is het de olie, die het levenssap van de industrie is geworden. Een bericht uit de N. R. Ct. dat meer dan de helft van de wereldhandelsvloot en marineschepen naar tonnenmaat gerekend, door olie wordt gedreven, spreekt reeds boekdeelen. Door elk bruikbaar middel hebben de bezitters van alle landen gestreden om het bezit van de bronnen dezer kostbare vloeistof, zelfs ten koste van de dooden der afgeloopen wereldoorlog, en thans, nu de groote wereldconcerns ieder een deel van de totale olievoorraad hebben bemachtigd, rijst een nieuw, machtig vraagstuk op: dat der overproductie.

Want de waarde van 't bezit wordt voor den kapitalist bepaald door 't winstcijfer, en winst is slechts daar te maken, waar afnemers zijn. Maar zelfs de steeds stijgende vraag naar olie door de moderne techniek wordt overtroffen door 't aanbod der oliemaatschappijen, en op 't oogenblik is Mexico 't eenige land ter wereld, waar vraag en aanbod met elkaar in evenwicht zijn, waar, en daar draait het om, elke druppel olie profijt oplevert.

Dit is het noodlot voor het kapitalisme, en voor de gansche menschheid, *tenzij zij zich van 't kapitalisme zal bevrijden*, dat elk schijnbaar opgelost conflict, hetzij dan opgelost door of zonder oorlog, de bron is voor eindelooze reeksen nieuwe conflicten, en dat elke overwinning van moeilijkheden de economen naar klas-

siek voorbeeld doet zuchten: „Nog één zoo'n overwinning en wij zijn verloren."

Het olie-probleem demonstreert het duidelijk: de strijd om het bezit der oliebronnen, nog niet goed en wel beëindigd, is nu reeds de vader van een nieuw hoofdbreken: hoe verkoopt de Koninklijke haar olie tot 't laatste vat met zoo hoog mogelijke winst, zonder concurrentie te hoeven vreezen van de Standard Oil, die door haar Russische olie, goedkoop ingekocht, een ernstig gevaar vormt? Waarna men de zaak een ethisch cachet geeft en in kranten-artikelen spreekt van de „hoogere belangen der beschaving". En de arbeider de komende olie-oorlog instuurt, met de ingegoten overtuiging, dat-ie de Beschaving gaat redden.

Het kapitalisme kan de problemen niet oplossen, noch door oorlog, noch langs anderen weg, maar zal telkens weer de tegenstellingen langs militairen weg trachten op te heffen. Een pogen, dat het proletariaat ieder maal voor een kort oogenblik vaag doet beseffen, wat kapitalisme in uiterste consequentie beteekent.

Aan ons de taak deze schemering van bewustheid te doen groeien tot den brand eener wereldrevolutie, de eenige oplossing van 't vraagstuk: oorlog of vrede, en van alle kapitalistische problemen.

JOHNNY HOMAN.

Dienstweigering

Ten spijt van alle militaire dienst-aanvaarding, heel of half, gewild of tegen de zin, met mooie of lelike praatjes, — neemt de militaire dienstweigering gestadig toe.

Ten spijt van alle dienstwilligheid en dienstplicht en dienstdwang, — komt dienstweigering àl meer voor.

Ten spijt van alle kleinering, onderdrukking, gevangenisstraf, martelingen, gedood worden, — is de dienstweigering door heel de historie, onder alle hemelstreken, in steeds meer kringen blijven voortgroeien.

Ten spijt van overheids-misleiding, van volksmenners trouweloos bedrog, van het slappe ongeloof der kerkelik-„gelovigen", van de perfide beïnvloeding door een veile en vale pers en door den-

gewelds-Staat-onderdanige onderwijsinrichtingen, ten spijt van al deze veelsoortige lafheid, ondertussen met autoriteit versierd, — vervolgt met fiere kracht en onwederstandelik de militaire dienstweigering z'n gang door het leven.
Het kan immers niet anders. Want al moge nog zo langzaam vorderen de zelf-bewustwording der mensheid, het loopt daar toch ten slotte op uit, het leven schrijdt toch voort in die richting. De menselikheid werkt zich en wringt zich en worstelt zich, ondanks alle tijdelike tegenstand, omhoog in mensen en mensheid. En daar hangt immers mee samen, dat men het vóórmenselike en het beneden-menselike, eerst naar de idee en dan ook naar de daad, niet langer aanvaarden *kàn.*
Dit is het grote: dat de Mens ontwaakt. In mannen en in vrouwen ook, in ouderen maar in jongeren vooral. En wanneer de Mens ontwaakt, staat hij op en drijft, alle vóór-menselike machten ten spijt, een man en een vrouw, groepen van jongeren en ouderen, ja de massa zelfs tot menselike levensgedraging.
Dan blijft achterwege: aanvaarding van militaire dienst.
Dan is er: weigering van militaire dienst.
Ziet zo de grote lijnen. Ziet zo, hoe het in werkelikheid gesteld is. Ziet het als proses der eeuwen. Wat aan mens-wording verbonden is en niet aan een spesiale volksaard. Begrijpt dus tevens dat deze weigering niet op zichzelf staat, maar verband houdt met gans een levensbeschouwing en levenshouding, waarbij een mens àl meer ingroeit in een nieuwe wereld, waar de oude waarden en verhoudingen van een vóór-menselik tijdperk hebben afgedaan en geen plaats voor deze meer overblijft.
In die levensgroei bevinden wij ons tans. Na de wereldoorlog wellicht in een ietwat versneld tempo. Al is ook daar een voorbereiding aan vooraf gegaan. Zoals voorbereiding en vóór-oefening nodig is door vóór-lopers en vóórgangers, door enkelingen en groepen van enkelingen dus, alvorens het tot de daad der velen, tot een massa-daad komt. Dit geldt ook hier — evenals in de geschiedenis van de staking (van werk in vóór-menselik verband, van beneden-menseliken aard), zo nauw ermee verbonden —: aan massa-dienstweigering zal persoonlike dienstweigering hebben vooraf te gaan. Zo zien wij het ook geschieden.
Te weten, wat er zó geschiedt, naar de idee en naar de daad, over heel de wereld, is vreugdevol en bemoedigend en zal als een gunstige prikkel werken op het vlugger en voller ontwaken van ons Menselik bewustzijn.
Nog veel te weinig worden deze gegevens en feiten in alle landen door de bevolking geweten. Hier wil ik er enige uit de laatste tijd doen volgen.
In 1923 hoorde Dr. Helene Stöcker te Moskou van een Rus, hoe

hij bij het uitbreken van de wereldoorlog met meer dan 100 geestverwanten enige jaren in de gevangenis had gezeten, voor dienstweigering. Omtrent die tijd gaf Biroekoff op een duizendtal met veroordelingen van 4—6 jaren. — Reeds voor een paar jaar stonden sinds 1921 in Rusland meer dan 30000 gevallen van dw. geboekt. Opgaven van nieuwe opsluiting blijven steeds binnenkomen. Hoe vindt dit alles z'n verklaring in deze achtergrond, mij persoonlik door Biroekoff in 1921 meegedeeld, dat in Rusland 3 miljoen religieuze kommunisten leven, die in 't algemeen *alle* tegen geweld zijn, in de absolute zin van het woord.
Nederland leverde reeds meer dan 1000 met gevangenis gestrafte dw.'s op. Het nieuwe Dw.-manifest „Mobiliseeren!" telde Mei 1927: 1515 handtekeningen. In Noorwegen en Denemarken is ook een beweging gaande.
Van 500 mannen uit de Ver. Staten van Amerika is bekend, dat zij gedurende de wereldoorlog *alles* bleven weigeren, wat hun barre straffen bezorgde. Toen ook in Engeland duizenden dw.'s, van wie 6000 veroordeeld werden en 816 langer dan 2 jaar in de gevangenis verbleven.
In Nieuw-Zeeland hebben de laatste 15 jaar meer dan 40.000 jonge mannen dienst geweigerd.
In Engels-Indië telt de godsdienstige sekte der Jains 1.200.000 aanhangers, die welbewust oorlog als een volstrekt kwaad hebben afgezworen, en liever dan te doden besloten zijn gedood te worden.
Op een bijeenkomst van de Intern. Oudstrijders-Federatie in 1920 te Genève beloofden de Engelsen in naam van 200.000 landgenoten, nooit meer, voor welke gewapende aksie ook, de wapenen te voeren. De Ponsonby-adresbeweging in Engeland van de laatste tijd bezit haar groot gewicht in de verklaring: oorlogsdienst te weigeren aan iedere regering, die naar de wapenen grijpt. In het begin van deze zomer reeds meer dan honderd duizend ondertekenaars.
Een even prinsipiëel en nog uitvoeriger manifest wordt door Vlaamse oorlogstegenstanders getekend, aangesloten bij de 20 landen omvattende anti-oorlogs wereld-federatie. (W.R.I.) En nu is ook Duitsland gevolgd. Op het Pacifistenkongres, Oktober 1926 te Heidelberg, bevatte een met algemene stemmen aangenomen resolutie o.a. deze uitspraak, dat volksopvoeding moet leiden tot „het vaste besluit der massa's, om in geval van een oproep tot oorlog daaraan geen gevolg te geven." Daarop heeft in het voorjaar van 1927 een proef-aksie plaats gevonden in een gedeelte van het distrikt Zwickau, omvattend 32 steden en 159 plattelandsgemeenten met 542.392 inwoners boven de 16 jaar. Van dezen hebben op de uitgereikte lijsten 86.842 hun handteke-

ning gezet onder een verklaring, waarvan het laatste gedeelte luidt: „verklaren wij ondergetekenden, dat wij aan iedere regering, die naar de wapens grijpt, onverschillig of de oorlog als aanvals- of verdedigingsoorlog, als executieoorlog van de Volkenbond of voor welk ander voorgespiegeld of werkelik doeleinde ook gevoerd zal worden, ondersteuning en oorlogsdienst zullen weigeren."

Een soortgelijke inzameling van handtekeningen zal ook beproefd worden in Frankrijk, Finland, Zwitserland en de Ver. Staten van Amerika.

13-IX-1927. LOD. VAN MIEROP.

Internationale Jeugdbeweging

Van allen die strijden voor een betere samenleving, tegen staat en onderdrukking, hebben de jongeren niet de minst moeilijke taak. Zij toch worden door het kapitalisme het zwaarst getroffen. De lage loonen bij hun uitbuiters en het militarisme van den staat maken hun kamp uiterst moeilijk. Dan is de jeugd het slachtoffer van de leus: „Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst" en alle partijen probeeren zich dan ook meester te maken van de jongeren.

Dit streven van de politieke partijen is een internationaal verschijnsel en internationaal reageerde een deel der jongeren hierop door het vormen van een zelfstandige vrije jeugdbeweging, met eigen doel en middelen. Dat deze daad nu niet bepaald gunstig ontvangen werd, niet alleen door de autoritairen, maar eveneens door een zeker soort zich noemende libertairen, bewijst wel de algemeene actie, die er gevoerd wordt, om aan te toonen, dat een zelfstandige jeugdbeweging niet alleen een overbodigheid is, maar zelfs een dwaasheid. De ouderen raakten door de nieuwe richting, die de jongeren insloegen, hun toekomstige leden voor partij en vakbeweging kwijt en eveneens de frissche geest en de moed tot strijden, die den jongeren nu eenmaal eigen is. In vele landen ziet men thans zich de vrije jeugdbeweging ontwikkelen, hier wat sterker dan elders, maar overal leeft zij.

Het voornaamste terrein van den strijd der internationale jeugdbeweging is wel het militarisme. In vele landen uit zich die strijd

in dienstweigering en desertie der dienstplichtigen. Holland, Polen, Finland en Rusland hebben reeds een groot aantal dienstweigeraars gehad, terwijl bijv. in Holland het aantal deserteurs zeer groot is.
Van internationale samenwerking der jongeren is eigenlijk pas voor het eerst sprake op de 3e internationale pinkster-mobilisatie der vrije jeugd, gehouden te Soest op 31 Mei en 1 Juni 1926. Behalve de Hollandsche rev. anti-militaristische jeugd was een groot aantal Duitsche, Fransche, Belgische, Engelsche en Zwitsersche kameraden naar deze pinkstermobilisatie gekomen. Verschillende kameraden hielden referaten over de jeugdbewegingen in hun land.
Aan het slot der pinkster-mobilisatie werd een conferentie van een aantal jongeren uit alle vertegenwoordigde landen gehouden, welke conferentie na uitvoerige besprekingen besloot tot het leggen van een blijvend internationaal verband van jongeren. Aan het Hollandsche Vrije Jeugd Verbond werd de vorming van een Uitvoerend Komite opgedragen. Dit geschiedde op 18 Juli d.a.v. Sindsdien is het U. K. der *Anarchistische Jeugd Internationale* aan het werk. Het stelde een beginselverklaring vast, luidende:
„De A.J.I. is de internationale samenwerking van jongeren, die, beseffend dat zij niet mogen en kunnen berusten in de levenvernietigende toestanden, ieder op eigen wijze en zooveel mogelijk gezamenlijk, arbeiden aan de geestelijke en maatschappelijke revolutie.
Onze samenleving zich openbarend in kapitalisme en het daaruit voortvloeiend militarisme, wordt alleen gehandhaafd door de vernietiging van de vrije menschelijke persoonlijkheid.
De A.J.I.,, teneinde de ontwikkeling van de vrije menschelijke persoonlijkheid te bevorderen, accepteert alle middelen, om de belemmerende factoren als staat, kapitalisme, militarisme, school en godsdienst te vernietigen."
Internationale oproepen werden naar alle deelen der wereld gezonden, en in vele Europeesche, Amerikaansche, Chineesche en Japansche bladen gepubliceerd. Vele jongeren hebben aan deze oproepen gehoor gegeven, zoodat we thans kunnen spreken van een werkelijke internationale van anarchistische jongeren. Er zijn thans aangeslotenen in: Duitschland, Italië, Zweden, België, Frankrijk, Holland, Polen, Rusland, China, Japan en Ver. Staten. Uit de door het U. K. ontvangen correspondentie blijkt, dat vooral de Poolsche, Russische, Italiaansche en Chineesche kameraden met enorme moeilijkheden te kampen hebben. De strijd voor het anarchisme is daar levensgevaarlijk.
Over den toestand van de jeugdbeweging in enkele landen het volgende:

In Holland geeft de anarch. jeugd een maandblad uit, „De Moker" dat geregeld in een oplaag van 4000 à 5000 ex. verschijnt. Het Vrije Jeugdverbond voert een actieve anti-militaristische propaganda en onderscheidde zich vooral ook door zijn onvermoeide agitatie voor de bevrijding van onze inmiddels vermoorde kameraden Sacco en Vanzetti.
Naast het V.J.V. werkt het Verbond van Opstandige Jeugd, door welk verbond wordt uitgegeven het maandblad „De Branding". Ook dit blad voert een fellen strijd tegen de kapitalistische terreur in alle opzichten. Het verbond, dat zich niet anarchistisch wil uitspreken, is niet bij de A.J.I. aangesloten.
In Duitschland verschijnt als maandblad der Syndicalistisch-Anarchistische Jeugd „Junge Anarchisten" in een oplaag van 3000 ex.
Naast de S.A.J. treffen we verschillende vrije jeugd groepen aan die ondanks de „ontwapening" van Duitschland een actieve propaganda voeren tegen de geheime bewapening.
In Polen werkt de Jeugd onder de moeilijke omstandigheden der dictatuur. Er verschijnt een blad: „Anarchistische Stem".
In China strijdt de Anarchistische Jeugd Federatie tegen de imperialisten, de Kuo ming tang en de communisten. Van alle kanten wordt de anarch. jeugd daar vervolgd en toch gaat ze door met haar propaganda tegen rood en wit militarisme. Hun bladen zijn: „Zwarte Vaan", „Zwarte Branding" en het „Volkswapen". Vele werken van Kropotkin en Bakunin zijn door hen vertaald in het Chineesch.
In Japan verschijnt als blad van de Japansche Jeugd Federatie de „Nigra Junulo", dat felle artikelen bevat o.a. tegen het Japansche militarisme en imperialisme in China.
De A. J. I. belegt met Pinksteren 1928 een internationaal anarch. jeugdcongres te Amsterdam. Hiervoor werden uit het buitenland reeds vele toezeggingen ontvangen. In samenwerking met de Pinkster-mobilisatie der Anarch. jeugd in Nederland zal dit congres, naar we hopen, een geweldige demonstratie worden tegen rood en wit militarisme en tegen het internationale kapitalisme. Nadere inlichtingen over de An. Jeugd Int. verstrekt gaarne de correspondent van het U. K., M. Stevens, Shackletonstraat 16 I, Amsterdam.

M. STEVENS.

Wat eischen wij van jou?

Wat deed voor jou de staat? Klompenkereltje, proletariërsjongen?
Je zat op school, je hebt liedjes gezongen
van Piet Hein en de Ruyter, maar je rekenen ben je vergeten.
Te vroeg ging je van school, veel te klein bleef je weten,
Dàt, deed de staat voor jou.

Wat deed de staat voor jou? Werkersmaatje? Slaaf der fabrieken?
In de zaak van je baas, tusschen roetzwarte muren
stond je tot d'avond, van 't morgenkrieken,
verlangde naar buiten en telde de uren,
Dàt, deed de staat voor jou.

Toen je te groot werd voor jongensarbeid,
niets had geleerd dan machine's deun,
toen je te duur werd, kreeg je je afscheid,
stond je op straat met werkloozensteun,
Dàt, deed de staat voor jou.

Wat eischt de staat van jou? Uniformgekleede, proletariërsjongen?
In de rij neergezet, al je maats vergeten,
Tot knielen en opstaan mechanisch gedwongen
je lichaam te offeren voor andermans veeten,
Dàt eischt de staat van jou.

Wat eischt de staat van jou? Afgeëxerceerde, slaaf der fabrieken?
De wapens voor 't moorden mooi blinkend te schuren,
en desnoods te schieten op weerlooze zieken,
zoo dat noodig is om zijn macht te doen duren;
Dàt, eischt de staat van jou.

Nu, je te groot werd voor jongensarbeid,
niets hebt geleerd dan machine's deun,
nu komt de staat en eischt je bereidheid
verzet te dempen tot heerschers steun.
Dàt, eischt de staat van jou.

Wat eischen wij van jou? Losse werkman, proletariërsjongen?
Niets, dan alleen dat je góed zult weten
hoe de zorg steeds voor jou haar lied heeft gezongen,
en pas eindigen zal bij des Opstands kreten.
Dàt, eischen wij van jou.

Wat eischen wij van jou? Uitgebuite, slaaf der fabrieken?
Dit éene slechts: te doorbreken de muren
en op te vliegen met vrijheidswieken,
opdat slavernij niet langer mag duren,
Dàt eischen wij van jou.

Nu je te groot werd, voor jongensarbeid,
niets hebt geleerd, leeren wij je dit:
Nooit valt de keten der oude slaafschheid,
nooit brengt de tijd u de lichtende vrijheid
zoolang gij staat in der heerschers gelid.

Wij eischen van jou: Niet in knechtschap te leven,
je kracht aan je strevende makkers te geven,
en moet je dan vechten, vecht nooit als soldaat,
strijd nevens je makkers, strijd niet voor den staat!

JEF LAST.

De vrouw en het militarisme

Aan alle denkende, liefhebbende vrouwen.

Zijt gij als een echte vrouw van meening, dat gij u niet met politiek hoeft te bemoeien en rekent gij ook het militarisme hiertoe? Het is echter niet langer mogelijk, u buiten het vraagstuk van het militarisme te houden. Meent gij nòg, dat gij er niets mee te maken hebt? Dan zijt ge wel zeer onwetend! Het militarisme heeft reeds lang over u beschikt, zonder u naar uw oordeel of uw gevoelens te vragen en ingeval van oorlog zal het te laat zijn om die nog te laten gelden. In den komenden oorlog — die zeker spoedig komen zal: de naties bereiden zich voor, bewapenen zich — in den komenden oorlog zult gij niet alleen indirect, doch ook direct betrokken zijn.

Het brutaalste en daarom duidelijkste zien we dit in Frankrijk; daar is de wet Paul Boncour aangenomen (de naam doet er eigenlijk niet toe: had Boncour deze niet ontworpen, dan zou een ander een dergelijke hebben voorgesteld, die er evengoed doorgekomen zou zijn), volgens welke wet alle mannen en vrouwen tusschen 16 en 60 jaar, ingeval van mobilisatie, dienstplichtig zullen zijn.

In andere landen, ook in Nederland, zullen zeker, indien een oorlog dreigt, dergelijke maatregelen getroffen worden. Is er niet reeds een poging gedaan, de verpleegsters nu al zich te laten verbinden tot Roode-Kruis-dienst ingeval van oorlog? Deze poging is God-zij-dank gefaald, niet het minst tengevolge van de activiteit van tal van kameraden, die de zusters wezen op het onmenschelijke van een dergelijke inlijving, zoowel als door het overwegen van het menschelijk gevoel bij de zusters zelf.

Wat deedt gij intusschen? Hebt ook gij uw voorbereidingen reeds getroffen of zult ge u als een nummer laten inlijven? Ook over u zal men beschikken! Vroeger waart ge alleen indirect in den oorlog betrokken; ook toen reeds hadt gij niet het recht onverschillig te zijn, daar de oorlog uw mannen en uw zoons nam, uw kinderen in gebrek liet leven; toen waart gij echter niet krachtig genoeg om u hecht aaneen te sluiten tot een bolwerk, om den stroom te keeren. Thans zult ook gij echter direct aan den oorlog moeten deelnemen; uw werk zal u nauwkeurig worden aangewezen. Het is niet waarschijnlijk, (hoewel ook niet uitgesloten) dat gij naar het front zult worden gestuurd; daar gaat het in den komenden oorlog ook niet meer in hoofdzaak om. Aan het front zullen niet meer zooveel soldaten noodig zijn als vroeger, daar

de ouderwetsche wijze van oorlogvoeren plaats zal maken voor het voeren van in hoofdzaak een chemischen oorlog.
Aan u zal het zijn, de gassen te maken, die uw man, uw broeder of uw zoon, in elk geval uw medemensch, uit een vliegmachine zal moeten werpen, waardoor in enkele seconden heele steden met al hun inwoners verwoest zullen zijn.
Aan u zal het zijn, o huichelarij! de gasmaskers te vervaardigen, waarmee het ongelukkige werktuig zichzelf moet beveiligen, om zijn snood bedrijf te kunnen volbrengen.
Aan u zal het zijn...... Zàl dit aan u zijn, of zult gij inzien, dat gij dit niet moogt doen, dat gij u hiervoor onder geen omstandigheden en onder geen enkele leuze moogt laten gebruiken? Men zal u bewerken; men zal u spreken van de heldhaftigheid der vrouwen; men zal uw dapperheid roemen, die het vaderland redt. Ziet in, dat dit alles onwaar is; gelooft deze schoone leugentaal niet; tracht werkelijk een heldin te zijn door te weigeren u als werktuig voor den duivel te laten gebruiken. Weest inderdaad moedig! Weest denkende, liefhebbende vrouwen!

Het is echter noodig, dat gij nu reeds uw houding bepaalt, dat gij nu reeds andere vrouwen helpt zichzelf bewust te worden. Als gij hiermede wacht tot het mobilisatie-bevel er is, dan is het onherroepelijk te laat. Dan gaat er zoo'n maalstroom van leugen en zinsbedrog over de wereld, dat de zwakke menschen er o zoo gemakkelijk door misleid worden.
Bezint u reeds thans!
Wat is het militarisme, wat is de staat? Is het een vijandige macht buiten ons, een vijandig noodlot, waaraan wij geen deel hebben? Weest niet zoo dwaas om dit te gelooven! Het militarisme is de verstarring naar buiten, de versteening van het geweld in ons allen. Het is niets anders en zoovele malen als wij het geweld in ons bevestigen of versterken — zoovele malen heeft het militarisme het gewonnen! Wij moeten dus beginnen met het geweld in onszelf uit te roeien, dag aan dag, wij moeten anderen helpen dit te doen en daarmede zullen wij het militarisme steen voor steen afbreken.
De enkele machthebbers en regeerders — zij hebben niet zooveel macht, als u wel toeschijnt; zij zijn slechts werktuigen en als het mogelijk was, hen onschadelijk te maken, dan zouden wij daarmee niet veel verder komen; er zouden spoedig anderen opstaan, die hun werk zouden overnemen.
Vernietigt dan in de eerste plaats het militarisme in uzelf; laat recht boven macht gaan, ook in het dagelijksch leven; onderdrukt niet met geweld de meening van anderen; weest niet dogmatisch; gij versterkt er slechts het geweld mede.

Verlangt gij zoo naar vrede? Laat het dan tenminste in uw eigen hart vrede zijn, opdat ook uw kinderen kunnen opgroeien in een sfeer van vrede. Indien zij conflicten hebben met andere kinderen, bevoorrecht hen dan niet boven de andere, doch laat de waarheid zegevieren; geeft steeds het recht zijn kans, opdat het kan groeien. Leert uw kinderen, niet met de vuist te vechten of met de tong, doch geschillen door de rede te beslechten. Niet hun macht, doch hun kracht moet zegevieren; daardoor zullen zij innerlijk groeien. Geeft uw kinderen geen oorlogsspeelgoed, waardoor hun fantasie bedorven wordt inplaats veredeld.
Gelooft gij in de liefde? Dat zult gij toch zeker, nietwaar? Versterkt dan in u de liefde; gij kunt geen beter bondgenoote vinden, om het geweld te vernietigen. Laat de liefde door u heenstralen, van u uitstralen; weest een stuwkracht in deze duistere wereld. Weest stoere, liefhebbende vrouwen; geeft u rekenschap van het leven, waarin gij staat, van de rol, die gij erin vervult.
Tracht uzelf op te voeden tot vrouwen, die den moed hebben te weigeren, als men haar dwingt tot arbeid, de menschheid onwaardig; doe liever het nederigste werk dan dàt en het nederige werk zal u verheffen.
Bereidt u voor tot uw groote taak, reeds nu; spreekt met elkander, wisselt met elkander van gedachten; bepaalt uw houding, sta pal zij aan zij met uw zusteren en uw kracht zal onweerstaanbaar zijn.
Werkt zoolang het dag is, opdat niet de duisternis u overrompele!

WILLY EIKEBOOM.

De Legerpredikant

Met eenige huivering schrijf ik de volgende gedachten neer, lezers en lezeressen. Wie het legerpredikantschap ziet en heeft leeren zien zooals wij, kan niet anders dan met afschuw vervuld zijn over zoo groote perversiteit als zich in dit sinistere ambt openbaart.
Hebben we wel eens nagedacht over het ambt van den beul? Van den man die op gezette tijden voor geld, ja natuurlijk voor geld, een moord moet verrichten? Ach, lezer, deze rampzalige mensch is nog onschuldig te noemen bij zijn collega-legerpredikant, wiens werk het is om door zijn moreel gezag van predikant duizenden eenvoudige jongens uit het volk tot massamoord te pressen. *)
Begrijpt ge nu waarom mijn hart samenknijpt als ik denk aan de demonische roeping van den legerpredikant?
Laat ik duidelijk zijn. De legerpredikant, de aalmoezenier is de ziel van het militaire stelsel in Nederland en elders.
Feng, de christen-generaal, — er bestaan allerlei schrikkelijke ambten met het sier- en dekwoord „christen", christen-spionnen komen ook weldra, — Feng, de christen-generaal, heeft dit ook begrepen, dus benoemde hij een veldprediker voor zijn leger.
Het militarisme prostitueert alles. Als de „zaak" en de „vernieling" maar worden gebaat. Het prostitueert professoren, ingenieurs, doktoren, verpleegsters; waarom dan geen dominees en pastoors? Waarom naast wetenschap, techniek, kunst, ook niet de religie?
Duivelsch handig. 't Allerdroevigste is, lezer, dat de betrokken personen zelve veelal blind zijn voor de rol die ze hebben te spelen. Moet men de Raad van legerpredikanten in Nederland gelooven, en dit laatste valt me erg moeilijk, dan weten onze legerpredikanten niet wat de aan hun „geestelijke" zorg toevertrouwde soldaten uitvoeren in den „dienst".
In „Het Wachtwoord", orgaan voor de geestelijke verzorging van land- en zeemacht, uitgegeven door den Raad van leger- en vlootpredikanten (redactie-adres Huygenspark 36a, Den Haag) van Juni 1927, heeft genoemde Raad verklaard nog nooit een handleiding voor het gebruik van de bajonet te hebben gezien. Het is dezen geestelijke verzorgers volslagen onbekend, hoe een christen-soldaat een medemensch en naar hij hopen en bidden moet, meerdere medemenschen aan de bajonet rijgen moet vol-

*) Immers soldaten worden geprest door den „dienstplicht", terwijl nota bene legerpredikanten als vrijwilligers tegen goede betaling werkzaam zijn. — H.

gens de militaire voorschriften, vervat in het reglement op „de steek".
Dat doet ons denken aan Pilatus, die zijn handen waschte in onschuld.
Nu is het waar, dat er predikanten zijn, die hopeloos onkundig in het midden van het leven staan. Zulke stumperds zijn nu ook onze legerpredikanten naar eigen verklaring. Toch gaan ze rustig door de aan hun zorgen toevertrouwde „jongens", laten we duidelijk zijn, „eenheden", „vechtmateriaal" af te richten, geestelijk af te richten, af te stompen is juister, voor het lugubere werk dat hen wacht.
Hoe naief onze preekmajoors ook zijn mogen, zoo naief zijn ze niet, dat ze hun jongens het voorschrift van Jezus zullen voorhouden: te bidden voor hen die hen geweld aandoen en de wang toe te keeren aan die hen slaan.
Immers het leger rekent op hen.
De religie is in uniform gestoken. De legerpredikant is onderdeel, een zeer belangrijk onderdeel van het militaire apparaat. Een goed legerpredikant staat honderd generaals, desnoods een heele divisie soldaten. Immers hij is de man die het moreel van den troep versterkt. Daarvoor gebruikt het militarisme op perverse wijze het religieuze gevoel, dat in welken vorm en onder welken naam ook leeft in ieder mensch.
Naast de materieele toerusting tot den oorlog, zorgt een verstandige legerleiding ook voor de geestelijke, de psychische toerusting. Hiervan is de legerpredikant het willig instrument, of hij er zich van bewust is of niet. Het laatste is het beste nog. Want ook voor een legerpredikant-soldaat geldt wat voor een gemeen-soldaat geldt: als hij begint te denken verlaat hij het gelid.
Zoolang echter de Kerken van Europa officieel het militarisme steunen en vereenigbaar achten met het Christelijk Evangelie, blijft het legerpredikantschap de ziel van het leger, ook in Nederland.
Het is dan ook de dure plicht van Christenen die hun Meester gehoorzaam willen zijn, de oogen hunner medemenschen te openen voor de schrikwekkende ontaarding van het kerkelijk Christendom, dat met het instituut van het legerpriesterschap terug is gevallen tot de moraal der dajaksche koppensnellerij....
Soldaten, weest op uw hoede voor zulk Christendom. Bestudeert het Evangelie en kiest wien gij kiezen wilt.

Ammerstol. Ds. J. B. TH. HUGENHOLTZ.

Indonesia onder hollandsche terreur

Het hollandsche volk is er al aan gewend geraakt, de nu en dan in de hollandsche bladen voorkomende berichten te lezen, dat „een der verzetslieden" is neergelegd. En, zonder verder over de werkelijke beteekenis van een dergelijk bericht na te denken, vervolgt het zijn lectuur.
Het hollandsche volk vindt het blijkbaar heel gewoon, dat de nederlandsche regeering in Indonesia hee standrecht toepast tegen hen, die in verzet komen tegen de onderdrukking en uitbuiting van vreemde overheerschers. En ditzelfde volk, dat opgevoed wordt in bewondering voor zijn voorouders, die tachtig jaar vochten, om zichzelf vrij te maken van den druk van een vreemden overheerscher, kan zich niet tot die hoogte opwerken, om ditzelfde streven van de indonesiërs te begrijpen.
Zelfbestemmingsrecht voor de volken, is een reeds lang vergeten leuze, die — naast zoovele andere phrases — alleen reden van bestaan had in den wereldoorlog.
Doch de indonesiërs, zoomin als alle andere koloniale of half-koloniale volken, vergaten deze leuzen niet; zij hebben haar tot de hunne gemaakt, en zullen er voor blijven strijden tot het doel is bereikt.
Ruim drie honderd lange jaren is het indonesische volk uitgebuit tot het uiterste, is het behandeld als slaven en minderwaardigen, is het op tientallen manieren gekweld en gesard, gehoond en mishandeld, heeft men het welvaart en levenskracht ontnomen; heeft het niets ontvangen voor de ontzaggelijke rijkdommen die zijn vergaard, voor de milliarden guldens winst, die zijn verkregen ten koste van zijn beste levenssappen.
De geschiedenis van de Oost-Indische Compagnie, die, opgericht in 1602, tot 1798 de alleenheerschappij voerde in Indonesië, is een aaneenschakeling van gepleegd onrecht, van vertrapte menschelijkheid, beleedigd rechtsgevoel; het is één verhaal van knevelarij, uitbuiting en onderdrukking in hun meest wreede vormen. Het bestek van deze bijdrage laat niet toe zelfs ook maar weinig te noemen van hetgeen in deze periode is gebeurd. Den lezer verwijzen wij naar het populaire, in 1920 in de Volksuniversiteits-bibliotheek verschenen boekje: „De vestiging van het Nederlandsch Gezag in den Indischen Archipel", van de hand van Dr. E. B. Kielstra, een burgerlijk schrijver, die reeds den eersten zin begint met te zeggen, dat het „de indische specerijen — kruidnagelen, muskaatnoten, peper — zijn geweest, die hebben geleid tot Nederland's heerschappij in den Indischen Archipel". Inderdaad, slechts om deze reden hadden de hollanders hun blikken geslagen

op dit zoo vruchtbare en rijke land, en, innemend als ons volk van sjacheraars toen reeds was, onderwierp het eerst eenige eilanden, later geheel Indonesia aan zijn gezag. En als gristelijke natie, voor wie slechts één gebod bestond, rijkdommen te vergaren, ontzag zij geen middel om dit doel te bereiken. Waar dit noodig werd geoordeeld, werden vruchtbare landstreken vernietigd. De Molukken b.v., die eertijds zoo rijke eilanden, behooren nu tot de meest arme gedeelten van Indonesia. Toen, na het tijdvak van de Oost-Indische Compagnie, Indonesia rechtsstreeks stond onder het gezag van den Nederlandschen Staat, brak na luttel jaren het tijdperk van het z.g. Cultuurstelsel aan, waarbij de inlander werd verplicht tot dwangarbeid, waardoor op de goedkoopste wijze de kostbaarste producten, zooals suiker, koffie, thee, tabak, om slechts de voornaamste te noemen, werden verkregen. Honderden millioenen guldens konden ieder jaar vloeien in de berooide schatkist. Inmiddels werd het indonesische volk meerdere malen geteisterd door hongersnood. Immers, dikwijls ontbrak, door den verplichten arbeid voor het gouvernement, de tijd om de rijstvelden te bebouwen. Zoo stierven alleen nabij Semarang in 1849, in een half jaar tijd, 100.000 menschen den hongerdood. En naast den verplichten arbeid, drukten ook zware belastingen den inlander.

In 1870 kwam een einde aan het berucht geworden Cultuurstelsel. Het reeds zoozeer verarmde en uitgemergelde volk werd nu overgeleverd aan de toomelooze winstzucht van den particulieren exploitant. Het grootbedrijf kwam op. En evenals voorheen werd het volk op de meest schaamtelooze wijze uitgebuit. Verzet werd wreed neergeslagen door het koloniale leger, dat ook een zoo perfide rol heeft gespeeld in de geschiedenis van Indonesia. Doch de goudstroom naar Nederland hield aan.

Alleen in de periode 1915—1920 bedroeg het uitvoeroverschot 3300 millioen gulden, terwijl het volk opnieuw door hongersnood werd geteisterd. De belastingen bleven stijgen: van 1917—1921 is de belastingdruk verdrievoudigd. Mr. J. Gerritzen — oud-Directeur der Javasche Bank, komt tot de wel wat late conclusie, dat de inlandsche bevolking, speciaal op Java, verarmd is. Inderdaad! Dit wordt voldoende geïllustreerd door een paar cijfers: in de gewesten Djocjacarta en Soerakarta op Java, bedraagt het gemiddeld *jaarinkomen* per hoofd respectievelijk 21 en 39 gulden. Dit wat Java betreft. In Atjeh worden de bevolking zware heerendiensten opgelegd, bovendien verplichte diensten voor den aanleg van waterleidingen gevergd. Welke ten slotte geen water gaven.

Zoo is heel de geschiedenis van de laatste drie eeuwen, tot vandaag den dag toe, één lange aanklacht tegen de hollanders. En

wat kreeg het volk voor dit alles in ruil? De meest vitale belangen werden verwaarloosd. Aan het onderwijs wordt slechts weinig ten koste gelegd; aan de hygiënische verzorging niets gedaan. De heer H. F. Tillema heeft onlangs in het Koloniaal Weekblad mededeelingen gedaan over zijn onderzoekingstochten in de „buitengewesten". Op het eiland Nias bedroeg voor 1925 het algemeen sterftecijfer 825. Dit schrijft de heer Tillema toe aan het feit, „dat de bevolking gedwongen werd van hun gezonde bergen te verhuizen naar de vlakte, waar ze malaria opdeed, en als ratten stierf." Ook op Java heerschen in dit opzicht wantoestanden. In Batavia bevinden zich *door inlanders bewoonde* krotten, die drie dagen na een regenval nog onder water staan.
En als dan dit zoo ontzettend gemarteld volk in verzet komt, verzet, dat ook wel eens geprovoceerd wordt, dan past de onderdrukker toe de middelen, die van ouds beproefd zijn gebleken, en plaatst bruut geweld, interneering, deportatie, *standrecht en* terreur toe in niet gekende mate, tegen het verlangen naar vrijheid. Doodvonnissen worden uitgesproken en voltrokken, ondanks het „moeder"-land zich er op beroemt, de doodstraf reeds lang te hebben afgeschaft. „Leiders" van de opstanden worden verbannen naar den Boven-Digoel in Nieuw Guinea, waar ze worden geteisterd en gedecimeerd door moeraskoortsen.
En Wilhelmina, eerste vertegenwoordigster van de hollandsche imperialisten, weet in haar laatste troonrede niet anders te zeggen, in verband met de op Java en de Westkust van Sumatra voorgevallen onlusten: „aan het eigen indische volksleven zijn deze onlusten vreemd. Maatregelen zijn genomen om ook in de toekomst de bevolking tegen aanslagen op haar *welvaart* en *veiligheid* te beschermen". (Cursiveering van ons). Uit deze woorden spreekt heel de cynische hardheid en wreedheid, de nazaten van een Jan Pietersz. Coen waardig.
De hollandsche imperilaisten spelen hoog spel. Ze zijn bezig hun laatste troeven uit te spelen. Want het indonesische volk ontwaakt. Zij hebben de roepstem van de vrijheid vernomen. En deze roepstem vindt weerklank. Nu en dan vaart reeds een siddering van verlangen door de millioenenmassa's. En steeds meer opgolvend, zal eens het verzet, aangegroeid tot een machtigen stroom, de dijken doorbrekend, het gehate, het gevloekte hollandsche gezag wegspoelen.
De tot strijden bereide indonesiërs zullen ons zonder eenig voorbehoud aan hun zijde vinden in hun strijd tegen den onderdrukker.

Den Haag, October 1927. L. J. BOT Jr.

Het galgewapen

Moord is het woord van den heerscher
En moord is de zin van zijn wet,
Een galg heeft hij zich als zijn wapen
In Nederlandsch-Indië gezet.

Zes lijken tooien de galg reeds,
En ieder dier lijken verbeeldt
Een gunst der genadige heerschers
Waar Indië mee werd bedeeld.

Zoo het eerste lijk men ziet stijgen
Zoo steeg ook de Hollandsche macht
Toen het edele Hollandsche leger
De Indische vrouw heeft verkracht.

Zoo het tweede lijk daar omhoog gaat
Zoo gingen de vlammen omhoog,
Toen de brand die de Hollanders stichtten
De inlandsche kampongs doorvloog.

Zoo het derde lijk daar omhoog gaat
Zoo steeg ook het beursdividend
Toen de Inlander eenmaal door slagen
Aan het lot van den slaaf was gewend.

Zoo het vierde lijk daar omhoog gaat
Zoo stegen de honger en nood
Toen de ondervoede bevolking
Ten prooi viel aan ziekte en dood.

Zoo dat vijfde lijk daar omhoog ging,
Zoo steeg de onmenschelijkheid
Toen de duizenden die zich verzetten
Naar de Digoel werden geleid.

Maar zoo 't zesde lijk daar omhoog gaat,
Zoo stijgt vlammend op het verzet,
En breekt straks de macht van den heerscher
En breekt zijn onmenschelijke wet.

Moord is het woord van den heerscher
En moord is de zin van zijn wet,
Tot de laaiende vaan van de opstand
Door de slaaf in zijn plaats wordt gezet.

JEF LAST.

H.J

Antimilitarisme in België

Het verschil tusschen het Belgisch anti-militarisme en het Nederlandsche is wel hetzelfde als dit tusschen een Belg en een Nederlander (Hollander). Een Belg is over 't algemeen veel oppervlakkiger dan een Hollander, luidruchtiger, meer gevoelsmensch. Zoo ook staat het met het Belgisch anti-militarisme. Er wordt heel veel over gepraat, gespeecht, geschreven en heel weinig komt er van daden terecht.

Zoovele menschen noemen zich tegenwoordig anti-militarist in België, die weinig of niets met echt anti-militarisme te maken hebben.

Wie hier tegen het leger is en voor een verkorting van dientstijd, noemt zich al anti-militarist. Dit komt omdat dieper nadenken over een vraagstuk niet in hun gewoonte ligt.

Nochtans kunnen we de laatste jaren een zekeren vooruitgang bespeuren, die, al kan hij nog niet zeer groot genoemd worden, vooral kwalitatief gesproken, toch hoop geeft voor de toekomst. Men mag niet vergeten, dat België een bezetting heeft ondergaan, waardoor de bevolking nogal wat heeft te verduren gehad, dat de pers weinig last heeft gehad om het thema van den kleinen overrompelden verkrachten neutralen staat met succes uit te werken in de richting van het reactionnaire nationalisme. Het anti-militarisme heeft met zeer groote moeite voet verkregen bij het Belgische publiek, dat al de onheilen van den oorlog schoof, niet op rekening van den oorlog zelf, maar op den hals van „den aanvaller", den Duitscher.

Het Duitsche invalsgevaar is trouwens nog altijd het spook waarmee de militaristen de bevolking schrik aanjagen, wanneer ze een verzwakking van 't leger wenschen te keer te gaan. Herinner u maar de manoeuvre van minister de Broqueville voor enkele maanden. De man voelde dat de 6 maanden dienst de sympathie wegdroeg van het groote publiek en toen kwam hij aandraven met zijn zoogenaamde onthulling over Duitschlands geheime bewapening. Zijn middel dat op een binnenlandsch effect berekend was, enkel en alleen, kreeg buitenlandsche gevolgen, die de Broqueville niet verwacht had. De Belgische na-oorlogsche mentaliteit was geen vruchtbaar terrein tot het gedijen der antimilitaristische gedachten.

De overwinningsgeest, het ultra-patriotisme, de koningszindheid, de haat tegen Duitschland vierden hoogtij. Het leger werd verafgood en de soldaten op de handen gedragen.

En het was nu juist, dank zij die populariteit van de „ijzerjongens", dat het anti-militarisme in België heeft kunnen wortel

schieten. Want de ijzerjongens waren nu juist geen militaristen. Ze hadden daarvoor te veel gezien en geleden. De oorlog was hun een leerschool geweest. De meesten onder hen kwamen uit de hel terug als bekeerden, als vijanden van den oorlog. En van de „ijzerhelden" werd het anti-militarisme aanvaard.
De anti-militaristische actie in België, natuurlijk op zijn Belgisch gevoerd, vindt men dan ook voornamelijk bij de vereenigingen van oudstrijders en wel bij de „Socialistische Oudstrijders" (S.O.S.) en bij de „Vlaamsche Oudstrijders" (V.O.S.)
Die van S.O.S. was in 't begin tamelijk heftig, doch toen de socialistische partij mee het bewind in handen nam en de leiders de landsverdediging erkenden, sleet ook de strijd van S.O.S. af tot het loutere streven naar diensttijdvermindering, gezien ook S.O.S. de landsverdediging moest erkennen (zie nr. 99 van het orgaan l'Antimilitariste).
In V.O.S. integendeel werd de strijd van jaar tot jaar krachtiger en dieper. V.O.S. staat immers boven en buiten alle politiek en hangt dus niet vast aan eenige politieke partij. Radicaal anti-militaristisch mogen we de V.O.S.-sen nog niet heeten. Doch er bestaat veel hoop dat ze het wel eens zullen worden.
Hun huidig standpunt is:
„V.O.S. huldigt geen georganiseerd wapengeweld, hetwelk nooit een geoorloofd middel is tot verwezenlijking van welk doel ook."
Theoretisch kan dat al sterk anti-militaristisch genoemd worden, doch aan meer verdieping van het standpunt werd er nog niet gedaan.
Dienstweigering mag in V.O.S. niet gepropageerd worden, al zijn vele leiders en leden er aanhanger van. Dit bewijst het feit, dat de Vlaamsche afdeeling van de Krijgsdienstweigeraars-internationale (War Resisters' International) te Antwerpen bijna uitsluitend bestaat uit leden van V.O.S.
De vlag van V.O.E. Antwerpen (8e wijk) draagt als symbool het stukgebroken geweer.
De internationale betrekkingen van V.O.S. worden gezocht bij de meest vooruitstrevende anti-militaristen van 't buitenland.
De actie van V.O.S. is een massa-actie, een bewerking van 't volk met voordrachten, lichtbeeldenavonden, meetings, poppentheatervertooningen en dies meer. Vrouwenbonden en oudsoldatenbonden helpen de V.O.S.-sen in hun strijd, die bij de bevolking meer ingang vindt naarmate de oorlog verder achter den rug komt te liggen.
V.O.S. is voor 't oogenblik het voornaamste anti-mil. organisme in België, of liever in Vlaanderen, met 400 afdeelingen.
De War Resisters' International krijgt ook meer en meer aanhangers. Een Waalsche sectie werd gevormd naast een Vlaamsche

en we voorzien het oprichten van nieuwe afdeelingen dezen winter. Tot nog toe konden de anti-militaristen in België slechts bogen op vier dienstweigeraars, een mager getal als we aan de duizenden van Holland denken.
De militanten in de rangen der anti-militaristen beginnen echter meer en meer te beseffen, dat de legers en de oorlog alleen kunnen afgeschaft worden door het volk zelf en niet door regeeringen of zoogenaamde volkerenbonden.
Het anti-militarisme in België staat nog in zijn kinderschoentjes, maar het groeit snel. De V.O.S. organisatie is daarbij de machtigste helper.

A. SULS.

Directe Actie tegen Oorlog en Militarìsme ìn Zweden

In 1814 voerde Zweden zijn laatsten oorlog. Tusschen 1561 en 1721 had het 117 oorlogs- en 43 vredesjaren. Van 1598 tot 1648 voerde het 50 jaar achter elkander oorlog. Sedert 1721 hadden wij daarentegen slechts 15 oorlogsjaren. Dat is nog 15 te veel.
Gedurende de laatste 113 jaren hebben wij geen oorlog meer gehad. Dat wij uit een oorlogsperiode in een betrekkelijke vredesperiode geraakten, komt, omdat Zweden zijn overzeesch bezit, Estland, Koerland, Pommeren enz. opgegeven heeft.
Toch bestaat het militarisme hier nog altijd. En zoo lang het bestaat, is er gevaar voor oorlog. De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat bij een eventueelen oorlog tusschen Engeland en Rusland, Zweden de brug zal worden.
De strijd tegen oorlog en militarisme is hier al oud. Reeds in 1869 stelde Jonas Jonassen aan het parlement voor, dat Zweden zich algeheel zou ontwapenen. Het voorstel werd verworpen. Maar in 1879 werd het door de Tweede Kamer aangenomen. Toen echter heeft de Eerste Kamer het verworpen.
Zooals bekend. heeft de zweed Alfred Nobel 25 millioen nagelaten, om de opbrengst daarvan te verdeelen aan hen die door wetenschap, uitvindingen, literatuur en vredesbevordering het meeste goeds voor de menschheid zouden doen. Het Vredescomité, dat te Oslo zetelt, ontving 5 millioen om hen te kunnen

beloonen, die het meest zouden hebben gedaan om de vredesidee te verspreiden en den oorlog tegen te gaan. Jammer genoeg, krijgen zij, die den oorlog het krachtigst bestrijden, geen prijs, omdat zij aanhangers van de directe actie zijn. Slechts diplomaten, politici enz., krijgen prijzen, zelfs oorlogshitsers.

In zake oorlog en militarisme is de zweedsche arbeidersbeweging verdeeld. De sociaaldemocraten en haar geestverwanten blijven militaristen, in zooverre zij opkomen voor „handhaving van de onafhankelijkheid" of „verdediging van de neutraliteit". De anarchisten en syndikalisten daarentegen keeren zich tegen elken oorlog, ook de „nationale verdedigingsoorlog" voor het geval „dat wij overvallen zouden worden". Zij meenen, dat al het aangehaalde louter phrazen zijn, waardoor oorlog en militarisme principieel gehandhaafd blijven. Zij bestrijden oorlog en militarisme als zoodanig en ijveren voor één, internationaal antimilitaristisch front.

Het verzet tegen oorlog en militarisme blijkt in Zweden vooral, doordat steeds meerderen van de manoeuvres en inspecties eenvoudig thuis blijven. Ook persoonlijke dienstweigering komt steeds voor. In het begin dezer eeuw slechts enkele gevallen per jaar. Maar in 1908-1909 steeg het aantal tot bij de honderd. Later liep het weer terug.

Tegenwoordig weigeren weer zeer velen, vooral op grond van gewetensbezwaren, terwijl vroeger meer de sociale motieven overwogen. Eenige jaren geleden werd een wet aangenomen waarbij zij, die op grond van gewetensbezwaren weigerden, in de gelegenheid werden gesteld, civiel werk te verrichten. Ondanks alles, was deze wet toch een concessie.

Op dit oogenblik verrichten ongeveer 350 dienstweigeraars civiel werk: graven, slechten, mijnarbeid e.d. Zij dienen tweemaal zoo lang als de soldaten en krijgen nog minder salaris. Hoewel het reeds een concessie is van staatswege, blijft het toch staatsslavernij.

In Juli 1927 werd er gestaakt in een bedrijf, waarin ook principieele dienstweigeraars staatsdienst uitoefenden. Zooals vanzelf spreekt, toonden zij hun solidariteit met de andere arbeiders door mee te staken. Dadelijk echter greep de regeering in: indien de krijgsdienstweigeraars niet onmiddellijk aan het werk gingen, zouden zij volgens de wet gestraft worden. De regeering wilde hen eenvoudig tot onderkruipersdienst forceeren. Terwijl ik dit schrijf, is het conflict nog niet opgelost. Maar reeds is bewezen, dat wij indertijd terecht deze wet als een wet op de staatsslavernij hebben gebrandmerkt.

Een schitterend voorbeeld van oorlogsbestrijding waren de bewegingen van 1895 en 1905. Beide malen dreigde oorlog tusschen

Noorwegen en Zweden. In 1895 was de storm vrij spoedig voorbij, maar in 1905 scheelde het maar een haar, of tusschen deze beide landen was oorlog uitgebroken. De arbeidersklasse, of, eigenlijk gezegd, de antimilitaristen van Zweden, hebben toen den oorlog verhinderd. In groote volksvergaderingen besloot men, om wanneer het mobilisatiebevel zou komen, niet naar de kazernes, maar naar de volkshuizen en de volksparken te gaan. De propaganda was machtig. Velen onzer werden tot gevangenisstraf veroordeeld. Maar dit wekte nog heviger weerstand tegen den oorlog. In de kazernes en kampen zongen de soldaten de Internationale. Zij belegden vergaderingen, waarin zij besloten niet tegen de noorsche broeders uit te trekken. De militaristische machthebbers waagden het niet, den oorlog te verklaren. Dank zij het anti-militarisme van de Zweedsche arbeiders, dank zij hun directe actie, was de vrede gered.

Gedurende den wereldoorlog propageerden sommige sociaaldemocraten om tezamen met Duitschland, „moedig op te marcheeren" De verontwaardiging van de arbeiders was zóó groot, dat dezen uit de partij verwijderd moesten worden. Intusschen verdubbelden de anti-militaristen hun propagandaijver. Vervolgingen van regeeringswege konden hun stuwkracht geen oogenblik verzwakken.

Thans hebben wij vooral te strijden tegen het sociaaldemocratisch militarisme, dat zich, in geval van overval, nog altijd gewapend wil verdedigen. Ons blad „Brand" maakt voortdurend propaganda in dezen geest. Altijd weer wordt de aandacht van de massa op de algemeene staking als middel tegen den oorlog gericht. Ook het syndikalistische blad „Arbetaren" werkt in dezen geest. Elk jaar houden wij in Augustus vredesvergaderingen en anti-oorlogdemonstraties, zooveel mogelijk verbonden met andere landelijke organisaties. Dit jaar nemen aan deze manifestatie deel: de syndikalisten, het Jongsocialistisch Verbond (Anarchosocialisten), de C.P. en eenige vakorganisaties, o.a. de Zweedsche chauffeursorganisatie. Voortdurend maken wij antimilitaristische propaganda, mondeling en in geschrifte, zoowel in vergaderingen als in kazernes, wekken op tot desertie en tot boycott van inspectie, manoeuvres, enz. Kortom wij wenden alle vormen van directe actie aan, om het militarisme en den oorlog te bestrijden.

Stockholm, eind Juli 1927. C. J. BJöRKLUND.

Het ontwakende Afrika

Plotseling vraagt men mij, op reis voor lezingen en studie, in Nederland een opstel over „negers". Alsof men dat zoo maar uit den mouw schudden kan. Gegevens heb ik niet bij de hand. Alleen, toevallig, het belangwekkend, *„Les Nègres"* van Maurice Delafosse, dat mijn reeds oude waardeering voor die donkerst gekleurde medemenschen opnieuw versterkt. Weer word ik getroffen door hun aesthetischen aanleg, hun groot kunstvaardig vermogen, hun diepe menschelijkheid.
Wij beiden zijn, met heel andere doeleinden, nog niet in Hamburg aangekomen, of hooren er amerikaansche zwarten hun mooie, melancholieke en geestige liederen zingen. We gaan op een vrijen achternamiddag naar Hagenbeck's dierenpark en staan op eens voor Somali-negers, bewonderen hun kracht en schoonheid, en vernemen van hun vlugge intelligentie. Meermalen, tot op de scholen toe, hooren wij in deze machtige moderne handelsstad het vóór en tegen van koloniën bepleiten, vooral — inzake Afrika. De duitsche couranten spreken over hetzelfde. Toevallig neem ik in het vegetarisch restaurant de bostonsche *„Christian Science Monitor"*, en lees een verslag over het vierde Pan-Afrikaansche Congres in Augustus te New-York gehouden. „Ik schijn dus toch over „negers" te zullen schrijven"... hoor ik mij zelf zeggen. En als ik kort daarop in een boekwinkel Colin Ross' *„Die erwachende Sphinx"* heb gevonden en het in eenige dagen des avonds laat, geboeid, heb doorgelezen, kan ik het eenvoudig niet laten.
De negers zijn aan de orde. Ze stellen zich zelf aan de orde in Amerika, in Europa, in Afrika. Hun invloed op de moderne kunst is groot. Als in Amerika aan het wetenschappelijke, beginnen zij in Frankrijk aan het literaire leven deel te nemen, in Frankrijk, waar het moderne imperialisme hen genadeloos in den modernen krijg heeft betrokken en letterlijk wakker geeselt.
Zooals overal ter aarde, heeft het imperialisme ook in Afrika een tweezijdige werking:
voorloopig: onderwerping der gekleurden aan het aluitbuitend kapitalistisch stelsel;
op den duur: de zelfbevrijding der gekleurden door middel van de door de blanken ingevoerde beschaving en cultuur.
Nergens blijkt dit, wat de negers betreft, duidelijker dan in het zooeven aangehaalde werk. Dr. Colin Ross is een der scherpstziende wereldreizigers. Zijn vele werken zijn één voorbeeld van „groote rapportage". Wij danken aan dezen uitnemenden journalist reeds eerste-klas-boeken over Zuid-Amerika, Indië, den Stillen Oceaan en het nabije Oosten, Rusland inbegrepen. Hij is

geen geestverwant, wat echter voor ons zijn betoog des te belangwekkender maakt.
Door grondige studie en nauwkeurige waarneming werd Ross er meer en meer van overtuigd, dat de onderdrukte aziatische volken zich alle van hun imperialistisch juk zullen bevrijden. Engeland, Frankrijk noch Nederland zullen hun heerscherspositie in Azië op den duur handhaven kunnen. De vraag, welke Ross zich nu bij zijn reis door Afrika stelde, was deze: Zal dit werelddeel, dat als leverancier van grondstoffen en als afzetgebied een steeds belangrijker rol in het internationale leven vervult, eens, evenals Azië, voor Europa verloren gaan, òf zal het den europeeschen machthebbers gelukken, door een wijze herziening van hun koloniale methoden aan het ontwakend nationale bewustzijn der negers zóó tegemoet te komen, dat de ontkiemende aanspraken der zwarten op zelfstandigheid geen vorm aanneemt, die noodzakelijk den ondergang van de politieke en oeconomische heerschappij van den blanke beduidt?
Reeds ziet Ross zich genoodzaakt te erkennen, dat, al is er nog geen reden van een „zwart gevaar" te spreken, men ermee rekenen moet, dat het zelfrespect der negers is ontwaakt en overal in Afrika de rassenquaestie hartstochtelijk wordt besproken. Als er niets verandert, zullen onze kinderen en kleinkinderen zéér zeker kennis maken met een „zwart gevaar". In Afrika troont een kleine troep machthebbenden, blanken, op een duistere massa, die alle politieke rechten derft, en aan wier harden, vaak met tegenzin volbrachten arbeid de heerschers hun onmatige welvaart en rijkdom danken. Doch — om hun eigen macht te versterken, hebben de blanke inbrekers stelselmatig het gezag ondergraven van dorps- en stamhoofden. Zij hebben, met of zonder bedoeling, de eeuwenoude maatschappelijke verhoudingen meer en meer van haar kracht beroofd: de onvergankelijk schijnende onderworpenheid aan een onaantastbaar geachte traditie is, in beginsel, reeds voorbij. Hoe meer het overgeleverde gemeenschapsleven wordt verwoest, des te krachtiger begint de enkeling zich te doen gelden. Zelfs de zendelingen hebben onnoozelweg dingen wakker gemaakt, waarvan zij de consequenties thans vergeefs trachten te ontgaan. Door, onbewust revolutionair, de gelijkheid van rassen en standen „in den Geest" te verkondigen, en alle menschen als beelddragers Gods principieel gelijk te stellen, hebben zij een ongeloofelijke verwarring veroorzaakt in de harten en hoofden der donkere broeders en zusters, die des zondags, binnen de kerk, „in Christus" worden omhelsd, om daarbuiten, in het dagelijksch leven, kennis te maken met de leeren zweepen, door hun blanken geloofsgenooten hardvochtig gehanteerd. De withuidige boer en de europeesche regeeringsbeambte schenden

voortdurend het menschelijk gemeenschapsgevoel, dat door de zendelingen wordt gewekt en gekweekt. Niet één blanke evangelieverkondiger is trouwens bereid, het huwelijk van zijn dochter met een neger in te zegenen (ofschoon reeds Joséphine Baker, dochter van een spanjaard en een negerin, bewijst, dat uit zulk een verbintenis iets belangwekkends voortkomen kan). Op de scholen hetzelfde: intelligente negerjongens worden er gewaardeerd en liefderijk als medemensch behandeld. Werelden gaan hun open, die vroeger slechts blanken kenden. Binnen de wanden der school zouden zij zich de gelijken der witgezichten kunnen meenen, als zij er niet dagelijks aan herinnerd werden, dat de zendingspost slechts een klein eilandje is in een machtige, duistere zee. Daarbuiten geldt de negerjongen niet meer dan een jonge hond, wordt hij in ieder geval beschouwd als een tweede-klas-mensch. Hoe knap hij ook is, aan géén zuidafrikaansche universiteit zal hij worden toegelaten. Studeert hij in Europa, en komt hij daarna in Afrika terug, dan wordt het alles nog erger: hij moet opnieuw een hond worden. Zelfs al is hij de zachtste mensch of de vroomste christen, dan zal hij toch tegen deze dingen in opstand komen. Ook daar, waar de negers zich reeds tot rijke zakenmannen wisten op te werken, worden zij door de europeesche klassegenooten niet als gelijken erkend. De witte afrikanen, enkele zendelingen — niet alle — en philantropen uitgezonderd, beschouwen den zwarte slechts als arbeidskracht, welke hun van Gods- of natuurwege eenvoudig toekomt. Onder elk europeesch gezag wordt de neger zoo brutaal mogelijk gebruikt als middel om rijkdom te verwerven. „Natuurlijk spreekt men daarover niet buiten Afrika. Het klinkt veel beter, als men spreekt van de taak, die op de blanken rust", van de voogdij, die hij belangeloos, slechts ten dienste van zijn nog onontwikkelden, zwakkeren broeder op zich heeft genomen. Terecht ontmaskert Ross deze phraseologie, die men natuurlijk weervindt in de mandaats-bepalingen (artikel 22) van den z.g. Volkenbond.[1]) Intusschen constateert hij, dat het aantal zwarten voor de blanke overheerschers onrustbarend toeneemt. Door toepassing van de europeesche hygiëne enz. kwam aan allerlei groote ziekteplagen — de slaapziekte b.v. — in Afrika een eind. De negers beginnen zich al krachtiger te vermenigvuldigen. Hun intellectueele en moreele ontwikkeling neemt toe. Waar moet dat heen?....

Vergeefs zoekt Ross naar een oplossing, die het europeesch imperialisme en het opkomend negerdom gelijkelijk zou kunnen bevredigen. Vergeefs doelt hij, zelf phraseoloog geworden, op redelijke samenwerking en onderlingen hulp. Blijkbaar schrikt hij terug

---

[1]) Zie mijn „Nieuwe vormen van Oorlog", De Tijdstroom 1927, blz. 28.

voor de derde mogelijkheid, de eenig-werkelijke, de revolutionaire, waarvan het Congres tegen koloniale Onderdrukking te Brussel in Februari 1927 een eerste symptoom is geweest: samenwerking van blank proletariaat en gekleurde onderdrukten in de groote, internationale worsteling om menschelijke zelfbevrijding. Terecht heeft men op het vierde Pan-Afrikaansch Congres te New-York verklaard, dat werkelijke samenwerking, die principieel geen scheiding door ras of kleur erkent, de eenige oplossing is voor het wereld-rassenvraagstuk, in het bijzonder voor de negerquaestie. Dr. William Pickens wekte er de zwarten op, zich tegen oeconomische uitbuiting zelf te beschermen. De neger — zoo zei hij — doet voor den blanke ook intellectueel niet onder. Hij kan, wat hij wil. Op Haïti lieten de franschen den negers niet één school. Doch dezen voerden voor zichzelf verplicht onderwijs in en leidden hun kinderen zóó op, dat zij later de beste scholen van Frankrijk bezoeken en zich met franschen van geboorte in het schrijven van opstellen meten konden.
Intusschen ontwikkelde de amerikaansche neger zich tot een afzonderlijk type, anders dan zijn kleurverwant in Afrika, met eigen aard en behoefte. Maar hij blijft zich met hem als mensch en bloedverwant verbonden voelen, en strijdt met hem den strijd voor internationale zelfbevrijding al krachtiger mede.
Kortom: de neger komt op. Tot schrik van blanke burgers en witte sociaaldemocraten. Hij wil zich „opvoeden" noch „ontwikkelen" laten. Hij wordt zich meer en meer bewust van eigen kracht en heeft in de bedriegelijke voorspiegelingen van allerlei voogden en aspirantvoogden geen vertrouwen meer. Het invoeren van de fransche militie in het noorden, de portugeesche en belgische brutaliteiten in het midden, de hardheid der boeren in het zuiden van Afrika, de engelsche impertinentie in Kenya, enz. enz. bevorderen pijnlijk dit proces van geestelijk ontwaken. Het lijkt wel, of de blanken in Afrika oproer en revolutie trachten te forceeren. „Wien de goden verderven willen, slaan zij met blindheid" — zeiden de ouden —.
Als ik later door Nederland naar huis reis, vraagt een vriend mij: „Heb je de Mémoires van Joséphine Baker al gelezen? Ziehier, ze zijn zelfs in het hollandsch vertaald." Hij geeft mij het wonderlijke boekje voor in de trein. Thuisgekomen, vind ik het fijne *„L'Ame nègre"* van Delafosse ter inzage op mijn tafel en zie, dat de voorzichtige *„Neue Züricher Zeitung"* in een bespreking van Ross' laatste boek erkent: „De blanken zullen alles op hun rekening krijgen, ook wat zij zonder boos opzet verkeerd hebben gedaan, mèt al die domheden en ruwheden, die men onnoodig nog altijd begaat."
Hoe gruwelijk het in Afrika nog toegaat, daarvan getuigde kort

geleden de bekende fransche schrijver André Gide naar aanleiding van zijn reis naar de Congo in *„La nouvelle Revue Française"*. En onlangs verhaalde hier te Genève, op het secretariaat van den Vrouwenbond voor Vrede en Vrijheid, een vrouw die veel in Afrika beleefd had, verontwaardigd van namelooze barbaarschheden, welke daar door blanken aan zwarten nog altijd worden bedreven.
Wat wij ten opzichte van Europa en Azië niet moede worden te herhalen, geldt ook ten opzichte van Europa en Afrika: slechts principieele omwenteling van de verhouding tusschen blanken en gekleurden kan redding brengen. Slechts door enkeling, volk en ras naar eigen aard en aanleg te erkennen en ze vrij in onderling verband te willen doen en te laten gelden, kan men het gevaar van „werelddeelen tegen werelddeelen", dat steeds meer dreigt, nog ontgaan.

Onex, October 1927. B. DE LIGT.

Oorlogs-degeneratie

1914—1918 Men gaf aan menschen het gif, dat misdadig maakt.
1914—1918 Men vervormde toestanden en menschen zoo, dat venerische ziekten een uitstekende voedingsbodem vonden.
1914—1918 Men leerde aan de mannen hun medemenschen te dooden, men leerde aan de vrouwen haar eigen kinderen te vermoorden.

Het gif, dat misdadig maakt: Cocaine. Vooral niet te vergelijken met morphine. Morphine maakt passief, de morphinist gaat zelf ten gronde, maar sleept meestal geen anderen mee.
Cocaine maakt actief, dringt tot daden en geeft daarbij aan het lichaam, juister gezegd aan het zenuwstelsel, buitengewone kracht en weerstandsvermogen. Iemand, die de noodige hoeveelheid cocaine in heeft genomen, kan gemakkelijk drie dagen zonder voedsel, zonder drinken en zonder slaap en daarbij het meest inspannende werk doen zonder eenige rust. Het denken blijft helder. Maar *het gevoel van moraliteit wordt gedood*, tijdens de

invloed van de cocaine. Cocaine vervormt dus de mensch tijdelijk tot een zeer krachtig persoon zonder moraliteit, anders gezegd tot een zeer gevaarlijk misdadiger. En wie eenmaal gegrepen is door de cocaine, worstelt zich zoo gemakkelijk niet meer los.
Het verband tusschen cocaine en oorlog blijkt o.a. uit het volgende:
Cocaine was voor den oorlog in België als genotmiddel vrijwel onbekend. Er was geen sprake van een sociaal kwaad. Bij de gevangenen, die voor 1914 onderzocht zijn in het laboratorium van de gevangenis te Vorst (Brussel) was geen enkele cocainomaan.
Na 1918 krijgen we een geheel ander beeld. In den tijd van vijf jaren waren er, alleen bij de onderzochten in de gevangenis te Vorst 108, die cocaine als snuif gebruikten. Het gebruik was bij sommigen zoo sterk geweest, dat het tusschenschot van de neus heelemaal doorzeefd was.
De oorlog heeft met de cocaine een golf van misdadigheid geworpen over de landen. En hierbij moet nog worden opgemerkt, dat de zeer dure cocaine natuurlijk alleen gegeven werd aan menschen met bijzondere capaciteiten, wier werkkracht men op een oogenblik niet missen of niet vervangen kon in het militarisme, aan de meest begaafden, die door hun aanleg leidende persoonlijkheden hadden moeten zijn in de verheffing van den mensch en maatschappij."

Syphilis. (Ik noem nog maar een van de twee venerische ziekten, die na den oorlog zoo'n geweldige uitbreiding hebben gekregen). De ziekte is voor West-Europa geen oorlogsverschijnsel, maar de verschrikkelijke uitbreiding is het wel.
In België zijn na den oorlog 28000 sterftegevallen van syphilis per jaar, n.l. 14.000 volwassenen (cijfer van Prof. Bayet) en 14.000 kinderen (cijfer van Dr. Leredde). Algemeen wordt aangenomen dat minstens 50 % daarvan op rekening van den oorlog komt. Deze 50 % is waarschijnlijk nog te laag genomen, als men weet dat bij het terugkomende leger compagnieën waren, waarvan 80 % van de mannen besmet was.
Elk jaar sterven er dus 14.000 menschen door syphilis als oorlogsverschijnsel in België. In den oorlog stierven er elk jaar 14.000 Belgen op het slagveld. Het slagveld is er nog, maar in den oorlog waren het uitsluitend mannen die stierven, nu zijn het mannen en vrouwen en vooral kinderen.
Naast dit groote getal dooden kan men nog een treurige lijst zetten van zieken, zintuiggebrekkigen, zenuwzieken door syphilis. De krankzinnigengestichten zijn vol. Dr. Leredde neemt aan dat bijna alle krankzinnigheid een syphilitischen ondergrond heeft.

Hier hebben we dus de opvolging: oorlog, syphilis, krankzinnigheid. Nog een andere tragische opvolging: oorlog, syphilis, kindermisdadigheid. Om een enkel cijfer te geven: van de ruim 5000 door Dr. Rouvroy te Moll onderzochte misdadige kinderen had ongeveer het derde deel syphilis.

Moeders, die haar kinderen voor de geboorte vermoorden: abortus criminalis. Als er een vijandelijke bezetting in het land is, dan is de propaganda voor abortus criminalis daarvan een noodzakelijk begeleidingsverschijnsel. Er ontstaan verhoudingen tusschen de vrouwen van het land en de „vijandelijke" militairen, verhoudingen in alle schakeeringen van af liefde tot en met de meest verdorven prostitutie. Die verhoudingen worden door de publieke opinie in den regel heel spoedig aanvaard, de kinderen uit die verhoudingen geboren wenscht men echter niet te aanvaarden, er is ook geen plaats voor in de gezinnen.
En als de vrede gesloten is, dan....
Ja, wel werpt men gemakkelijk een volk in den oorlog, maar men redt niet zoo gemakkelijk een volk uit den oorlogsmodder.
De propaganda voor abortus criminalis gaat door en op dit oogenblik heeft België 150.000 à 200.000 gevallen van abortus criminalis per jaar (cijfer van Dr. Keiffer, hoogleeraar aan de Universiteit te Brussel).
Om het vreeselijke van dit cijfer uit te laten komen, wil ik nog even herhalen, dat er in den oorlog 14.000 Belgen per jaar op het slagveld stierven. Tienmaal zooveel kinderen werden nu elk jaar vermoord door hun eigen moeder.

Ik heb maar heel kort iets gezegd van enkele oorlogsdegeneratieverschijnselen en ik heb me bepaald tot een enkel land na een bepaalden oorlog.
Het bovenstaande heeft dus maar een klein gedeelte getoond van de groote verwording, die de oorlog brengt, een verwording die duizenden en duizenden doemt tot vroegtijdigen dood, tot ziekte, tot ondergang, die de menschen zoo doet zinken, dat zelfs moeders geen eerbied meer hebben voor het leven van haar eigen kind.
Tegenover al die ellende en al die degeneratie rijst onverbiddelijk steeds en steeds weer de vraag:
Hoe lang zullen we het militarisme nog dulden?

Brussel. NINE MINNEMA.

Anti-Militarisme en „Britsch"-Indië

Niettegenstaande Indië een belangrijke rol heeft gespeeld en nog speelt in de internationale anti-militaristisch-pacifistische beweging, vinden de europeaansche anti-militaristen het niet de moeite waard dit land te vermelden. Misschien doordat zij niet bekend zijn met de geschiedenis van de ontwikkeling dezer beweging in Indië en daarom is het noodzakelijk enkele woorden over deze beweging te zeggen.
De geheele bevolking van Indië, met uitzondering van een paar groepen, van wie de soldaterij hun eenig beroep is, staat vijandig tegenover het militarisme, voor een deel tengevolge van haar religie, voor een ander deel tengevolge van de onmenschelijke behandeling, waaraan zij van de zijde der britsche legers is blootgesteld. Toen na den wereldoorlog de invalide en verwaarloosde indische soldaten naar huis terugkwamen en hun families hun onschuldig lijden vernamen, werden zij oproerig en begonnen zij het militarisme openlijk te bestrijden en zoo ontwaakte er een militante anti-militaristische beweging door het heele land. Deze beweging der onontwikkelde indische massa's werd later versterkt door de anti-geweldsbeweging van Gandhi, die over de geheele wereld bekend is als een groot pacifist en anti-militarist. Door deze beweging kwam Indië's neiging tot het anti-militarisme en pacifisme duidelijk naar voren. Deze beweging van Gandhi leed echter schipbreuk, doordat zij half-pacifistisch was. Zij stelde zich wel tegenover het geweld van de massa, maar niet tegenover het geweld der gevestigde regeering, hetgeen hierop neerkomt, dat een bepaalde klasse geweld kan gebruiken om haar bevoorrechte sociale positie te handhaven. Zoo lang de gelegaliseerde heiligheid van gestolen welvaart van enkelen wordt erkend, zullen er altijd regeeringen en onderdanen zijn, rijken en armen, uitzuigers en uitgezogenen. Is er, m.a.w., geen verbetering van individu en maatschappij te verwachten. Het voornaamste gebrek van Gandhi's pacifistische beweging was wel dit, dat zij er de gebiedende noodzakelijkheid niet van inzag propaganda en agitatie voor het socialisme te maken, dat iederen vorm van geweld zal terzijde stellen.
Daar de britsche regeering het groote gevaar van dezen ontwakenden anti-militaristischen geest onder de onontwikkelde massa's zeer goed inzag, begon zij concessies te doen aan de indische bourgeoisie, door haar oude politiek om de indiërs van den militairen stand uit te sluiten, prijs te geven. De lang gekoesterde droom der indische nationalisten om in het leger te treden, teneinde iedereen te bestrijden, die hun overheersching niet steunt of tegenwerkt, is nu tot op zekere hoogte in vervulling gegaan. In

het belang van haar kapitalistische doeleinden in binnen- en buitenland en als concessie aan de indische bourgeoisie om de arbeiders en boeren te bestrijden, haalt de britsch-indische regeering nu recruten uit den indischen middenstand en de kwasi-bourgeoiskringen om ze op te leiden tot officieren in het leger. Sinds eenige jaren is er een militaire school geopend voor de indiërs, terwijl de indiërs uit de aristocratie, die loyaal staan tegenover het britsche gouvernement, naar Engeland gezonden worden om er de moderne oorlogstechniek te leeren. Bij de vermilitariseering van Indië hebben de indische bourgeoisie en de britsche imperialistische regeering beide evenveel belang; de eerste bewapent zich tegen de belangen van het indische proletariaat, de laatste met het oog op de voorbereiding van nieuwe oorlogen der kapitalisten om de wereldmarkten. Gelukkig is de arbeidende klasse van Indië niet bereid in het leger te gaan en aan een algemeenen dienstplicht in Indië zou, wanneer die ooit werd ingevoerd, door niemand gevolg worden gegeven, vooral omdat de laatste oorlog de indische massa's geleerd heeft, dat, aan welke zijde ook de overwinning moge zijn, het volk, dat den oorlog voert, er ten slotte niets bij te winnen heeft.
Met het oog op zijn enorme bevolking biedt Indië — indien wij de recruteering voor den volgenden oorlog, die door de kapitalisten wordt voorbereid, willen verhinderen — niet slechts een groot terrein voor anti-militaristische propaganda en agitatie, maar is deze ook des te meer noodzakelijk. Maar anti-militaristische en oppervlakkige socialistische frases zijn niet voldoende; gejammer over den oorlog zal den oorlog niet afschaffen. De ondervinding heeft bewezen, dat de anti-oorlogs-propaganda vaak is gevoerd tegen den een en ten bate van den ander, hetgeen noch logisch, noch doeltreffend is. Zij aan zij met de anti-militaristische propaganda zullen wij het volk moeten doen beseffen, dat de regeering van de afgevaardigden van het volk over het volk nimmer ten gunste der proletariërs kan zijn en ook niet op rechtvaardigheid berust. Wij kunnen niet praten tegen oorlog en geweld — nationaal of internationaal — en terzelfder tijd de instellingen accepteeren, die ons opgelegd zijn door een handvol menschen, die zich onze vertegenwoordigers noemen en wier daden wij nooit kunnen controleeren. Lange ervaringen hebben ons geleerd, dat nooit een deel of zelfs eenige deelen tezamen het geheel kunnen vertegenwoordigen of ermede gelijk gesteld kunnen worden. Een dergelijk vertegenwoordigend stelsel roept altijd nieuwe partij- en klassetegenstellingen in het leven, die de maatschappij in vele groepen verdeelen, die er elk naar streven de overhand te krijgen door de geheele rest tot dood materiaal te verlagen.

Wij kunnen militarisme en geweld nimmer bestrijden, wanneer wij niet beginnen te strijden voor de organische eenheid der maatschappij, die wij het socialisme noemen en die alle kwesties van loonen en salarissen zal opheffen. Wat wij willen dat is de bestaanszekerheid van ieder lid der maatschappij en niet hooge salarissen en betere arbeidsvoorwaarden. Slechts arbeid kan ons deze bestaanszekerheid verschaffen, maar deze arbeid wordt ons nu ontnomen door oorlog, onderkruiperij en verminderde productie. Loonen en salarissen zijn onvermijdelijk in een maatschappij, waar de productiemiddelen en de producten niet aan de geheele samenleving behooren, maar aan een groep privaatbezitters en politieke vertegenwoordigers. In zoo'n maatschappij is verwisseling en evenwicht van macht een noodzakelijkheid. De huidige samenleving produceert al wat zij noodig heeft in het belang van een kleine groep bevoorrechte personen, in wier uitsluitend eigendom zich de grondstoffen bevinden. Zoolang dit productiestelsel gehandhaafd wordt, zullen alle pogingen om het georganiseerde en ongeorganiseerde geweld af te schaffen illusoir blijken. Wanneer wij het staats- en het individueele geweld willen overwinnen, dan moeten wij werken voor de socialisatie der productiemiddelen. Want alleen onder het socialisme zal alle ellende en lijden der menschheid — de exploitatie van den mensch door den mensch — een einde nemen en het geweld, noodzakelijkerwijze onmogelijk blijken.

M. A. FARUQUI.

Militarisme en Democratie in Amerika.

Het militarisme in de Vereenigde Staten is sinds den wereldoorlog belangrijk toegenomen. Leger en vloot zijn er grooter dan ooit tevoren. De militaire opleiding op de middelbare en hoogere scholen heeft zich snel uitgebreid. Over het geheele land worden gedurende de zomermaanden militaire oefenkampen voor niet-studenten georganiseerd tot het opleiden van officieren. Door ambtenaren van het Departement van Oorlog wordt een actieve propaganda gevoerd voor een krachtiger militaire opleiding en voor vergrooting van leger en vloot.

Militaire dienstplicht bestaat niet en heeft in de Vereenigde Staten in vredestijd ook nooit bestaan. Ook voor de studenten is de militaire opleiding niet verplicht, behalve wanneer zij een universiteit kiezen, waar de autoriteiten het eischen. De wet verplicht er niet toe, maar wel vaak de bewindvoerders der hoogescholen. De regeering eischt slechts van zekere hoogescholen, die gratis land van de regeering hebben gekregen, dat zij een militairen cursus geven, maar zij stelt niet de verplichting, dat alle studenten dien zullen volgen. Aan vele andere universiteiten zijn militaire opleidingscursussen verbonden, waaraan de studenten niet verplicht zijn deel te nemen, maar er zijn zulke aanlokkelijke voordeelen aan verbonden, dat honderden jongens ze volgen. Een gedeelte van hun lesgeld wordt vergoed, de opleiding telt mee voor hun universitaire graden; er worden gratis uniformen verstrekt evenals rijpaarden, — en de student in uniform geniet een zekere maatschappelijke onderscheiding. De militaire instructeurs op de hoogescholen voeren een onafgebroken propaganda tegen het pacifisme en ten gunste der militaire opleiding.
Op de middelbare scholen, die de jongens en meisjes, gewoonlijk van 14—18 jaar, opleiden voor de universiteit, wordt het deelnemen aan de militaire cursussen door de plaatselijke schoolautoriteiten vaak verplicht gesteld. Dit grenst feitelijk zeer dicht aan verplichten militairen dienst, omdat er geen andere soortgelijke scholen zijn, die de leerlingen zouden kunnen bezoeken, zonder dat zij voor hun opleiding zouden moeten betalen.
De toenemende militaire opleiding door de geheele Vereenigde Staten heeft een algemeen verbreide oppositie verwekt. Twee jaar geleden werd er een nationaal comité gesticht met het tweeledige doel om de militaire opleiding op de middelbare scholen en de verplichte militaire opleiding aan de universiteiten af te schaffen. Het comité omvat een aantal van de meest vooraanstaande opvoedkundigen, predikanten en staatslieden uit het amerikaansche leven, maar deze beweging heeft bij de studenten en hun ouders weinig weerklank gevonden. Er hebben zich slechts enkele op zichzelf staande gevallen van weigering voorgedaan om aan de militaire opleiding deel te nemen en slechts enkele hoogescholen zijn overgegaan van het verplichte tot het vrijwillige stelsel. Maar de ambtenaren van het Ministerie van Oorlog leggen een dergelijken strijd alle mogelijke hindernissen in den weg, waarbij zij de anti-militaristische sprekers voor „agenten van Moskou" uitmaken. Zij worden in hun campagne bijgestaan door degenen, die in Amerika bekend staan onder den naam van „beroepspatriotten", georganiseerd in vereenigingen, die een onafgebroken propaganda voeren tegen pacifisme, anti-militarisme en radicalisme. Deze vereenigingen worden gesteund door de

zakenlui en de militairen. Ambtenaren van de Ministeries voor Oorlog en Marine spelen er een actieve rol in.
In totaal wordt per jaar in de zomerkampen en op de hoogescholen aan ongeveer een half millioen jongelieden een militaire opleiding verstrekt. Het staande leger telt sechts 130.000 man.
De strijd tegen de militaire opleiding op scholen en aan universiteiten wordt gevoerd door het National Committee against Militarism in Education (Nationaal Comité tegen Militarisme in de Opvoeding), waarvan het hoofdbureau is gevestigd in het Bible House, New-York City.
Dit beeld van den toestand met betrekking tot de militaire opleiding geeft echter niet den omvang weer van de anti-militaristische en pacifistische gezindheid in de Vereenigde Staten. Deze toch is sterk aan het toenemen, vooral in de protestantsche kerken. Leidende kerkbesturen hebben zich in de laatste twee jaren in resoluties uitgesproken tegen de militaire opleiding op middelbare en hoogescholen, tegen de versterking van leger en vloot, en tegen de uitbreiding van de zomerkampen tot opleiding van officieren. Deze vrijzinnige groepen van kerken en middenstanders hebben door het geheele land een protestbeweging op touw gezet tegen de interventie in Nicaragua en China. Zij vormen de sterkste politieke oppositie tegen het militaire program, maar hun invloed was tot dusverre niet groot genoeg om het principieel te veranderen.

Over het algemeen genomen ondersteunt de pers het militaire program. Een paar vrijzinnige dagbladen en de vrijzinnige en religieuze tijdschriften bestrijden het.
De twee leidende lichamen, die deze pacifistische en anti-militaristische opvattingen vertegenwoordigen, zijn de National Council for the Prevention of War, Washington, D.C. (Nationale Raad ter Voorkoming van Oorlog) en de Federal Council of Churches, 105 East 22nd St., New-York City (Nationale Raad der Kerken). Beide zijn federaties, die honderden organisaties vertegenwoordigen.
Naast deze beide lichamen tegen het militarisme wordt een actie van geringeren omvang gevoerd door de Fellowship of Reconciliation (Broederschap der Verzoening), een chistelijk-pacifistische organisatie, en door de secten der geweldloozen. Tot dusverre is er geen pacifistische of anti-militaristische beweging in de vakorganisaties als zoodanig, ofschoon de radicale politieke partijen — de socialisten en de communisten, die in de Vereenigde Staten echter zeer zwak zijn — op dezelfde wijze strijd voeren als in andere landen. Practisch bestaat er geen syndicalistische of anarchistische beweging in de Vereenigde Staten buiten de kleine

groepen van buitenlandsche arbeiders en die hebben geen invloed op het publieke leven.
De toeneming van het militarisme in Amerika is een gevolg — dat spreekt wel van zelf — van het groeiende kapitalisme, dat sedert den oorlog zijn macht en invloed over de geheele wereld heeft uitgestrekt. Zijn voorgewend doel is natuurlijk den vrede te verzekeren door zoo'n kracht te ontwikkelen, dat geen natie het wagen zal de Vereenigde Staten aan te vallen. Het practisch resultaat is echter een politiek van intimidatie der zwakke naties van latijnsch Amerika en deelneming aan de intimidatie der oostersche volken in samenwerking met de groote mogendheden van Europa.

R. H. BALDWIN.

Militarisme en Arbeidersklasse

De beteekenis van het militarisme ligt niet uitsluitend en alleen in de aanwezigheid van een staand leger en in de militaire praktijk in het algemeen. Militarisme is meer dan een georganiseerd klaar staan voor oorlog; militarisme is een bepaalde zielkundige gesteldheid, die ieder zelfstandig denken verwerpt en den mensch tot een willooze automaat vernedert, die mechanisch op elk bevel reageert en iedere persoonlijke verantwoordelijkheid voor de onder uitwendigen dwang volbrachte daad verwerpt.
Militarisme is het verlies van het eigen geweten, waaraan de beteekenis van iedere daad behoorde te worden getoetst; het is de onvoorwaardelijke overgave van lichaam en geest aan een hoogere macht, die er naar eigen inzicht over beschikt en die over leven en dood van den enkeling beslist. Doordien het militarisme ieder zelfstandig oordeel principieel uitsluit, kweekt het in den mensch die blinde gehoorzaamheid en die laffe onderwerping, die geen verzet kennen en ook niet mogen kennen. Het is de belichaming van een systeem, dat door degenen, die eraan onderworpen zijn, als onfeilbaar moet worden aanvaard, terwijl het aan het individu niet is geoorloofd eenigerlei critiek op zijn daden uit te oefenen. In één woord, militarisme is de systematische verbanning van alle waarachtig menschelijke gevoelens en de schaamtelooze vernedering van den mensch tot een levende machine, die zich op bevel beweegt, stil staat, plundert, rooft, moordt, steden en dorpen in brand steekt en elke denkbare misdaad pleegt, zonder dat de

waanzin en de gruwelijke beteekenis van een dergelijke wijze van doen tot zijn bewustzijn doordringen.

In dezen zin is het militarisme de hoogste en volledigste uitdrukking van de geestelijke en sociale reactie en de gezworen doodsvijand van iedere vrijheid. Het militarisme is altijd reactionnair, en het is een innerlijke tegenstrijdigheid om van een revolutionnair militarisme te spreken, zooals dat tegenwoordig helaas vaak genoeg gebeurt. Slechts menschen, die geen greintje vrijheidsgevoel in zich hebben en bij wie ook in den revolutionnair de oude slaaf voortleeft, kunnen zich door een dergelijke onzinnige verkrachting der begrippen laten misleiden.

Nadat de moderne staat den voormaligen onderdaan in een burger had veranderd en theoretisch de gelijkheid van allen voor de wet had geproklameerd, eischte hij, dat de burger zich onvoorwaardelijk ter beschikking van den staat zou stellen, zoogenaamd om zijn vermeende rechten te waarborgen, in werkelijkheid echter om tot in den dood de belangen van den staat te verdedigen, die men listiglijk met den naam „het algemeen belang" aanduidt, maar die in werkelijkheid nooit iets anders belichaamt dan het brutale egoïsme der heerschende klassen, en om zich blindelings aan de eischen, die het staatsbelang zoogenaamd stelt, te onderwerpen. Op die wijze werd de wettelijke doodslag voor God en Koning vervangen door den wettelijken doodslag voor Volk en Vaderland. Door deze nieuwe leuze eerst kreeg het militarisme zijn meest effectieven geestelijken en moreelen grondslag, want in een leger van beroepssoldaten laat zich de op de spits gedreven discipline nooit tot dien graad opvoeren als in een leger, dat zijn bestaan aan den algemeenen dienstplicht te danken heeft.

Juist om deze reden is het militarisme in iederen vorm de grimmigste vijand der arbeidersklasse, die worstelt om haar economische, politieke en sociale bevrijding. Altijd en overal treedt het militarisme den arbeiders als hun gezworen tegenstander tegemoet, en nooit zal het hun gelukken, zich uit de ketenen van loonslavernij en brutale klassenheerschappij te bevrijden, zoolang zij niet vast besloten zijn, den strijd tegen hun ergsten en onverzoenlijksten vijand, het militarisme, aan te binden en met name den geest van militarisme in eigen gelederen te overwinnen.

Maar de arbeidersklasse heeft niet alleen tot taak, het vloekwaardige systeem van het militarisme te vernietigen, zij is in de huidige maatschappij ook de éénige klasse, die in staat is en die de middelen in handen heeft, het militarisme ten val te brengen. Niet alleen dat de groote meerderheid der tegenwoordige legers uit haar zonen bestaat, maar de arbeiders zijn ook degenen, die door hun productieve werkzaamheid de wapenen leveren, de

arsenalen van den dood vullen en den soldaten de werktuigen van den moord in de handen drukken.
Op hetzelfde oogenblik, dat de arbeiders leeren inzien, dat zij hun eigen beulen zijn en dat zij zelf tegen hun eigen bevrijding den sterksten dam opwerpen, doordien zij ononderbroken het systeem van militarisme ondersteunen en het zelf de mogelijkheid geven om te kunnen bestaan, op dat oogenblik zal de doodsklok luiden van den georganiseerden volkerenmoord en van het menschonteerende militarisme. Dit uur te bespoedigen en met alle geestelijke en materieele middelen voor te bereiden, is de belangrijkste taak van het huidige geslacht en van de bewuste revolutionnaire daad.

Berlijn, September 1927. RUDOLF ROCKER.

Internationale Organisatie

I.A.M.V. Een eerste poging om de anti-militaristen internationaal te organiseeren, vond plaats op het internationaal anti-militaristen congres, dat op 26, 27 en 28 Juni 1904 op initiatief van F. Domela Nieuwenhuis te Amsterdam bijeenkwam. Op dit congres waren 116.000 mijnwerkers van Durham en Northumberland vertegenwoordigd, alsmede de Federatie van Spaansche vakvereenigingen, die 100.000 leden telde. De deelnemers vertegenwoordigden een kwart millioen arbeiders. Op dit congres werd de Internationale Anti-Militaristische Vereeniging gesticht. In een manifest, dat zich richtte zoowel tot de vakorganisaties als tot degenen, die van de vakvereenigingen geen deel willen of kunnen uitmaken, werd de stichting der Internationale bekend gemaakt. Het was geteekend door Domela Nieuwenhuis en Schermerhorn (Nederland), Yvetot en Almereyda (Frankrijk), Vohryzeck en Max Nacht (Oostenrijk en Bohemen), Charles en Darien (Engeland), S. Nacht en Vallina (Spanje en Portugal), Dessano (Italië).
In 1907 had te Amsterdam een tweede internationaal congres plaats, waaraan o.a. deelgenomen werd door Ramus, Emma Goldman, Domela Nieuwenhuis, Malatesta, Marmande en Luigi Fabbri. Inmiddels waren in enkele landen kleine secties der I.A.M.V. tot stand gekomen, maar zij verdwenen spoedig weer. Alleen de nederlandsche sectie bleek levensvatbaarheid te hebben en zoo

werd de I.A.M.V. een zuiver *nederlandsche* organisatie. Onlangs is echter ook te Kassel een duitsche tak der I.A.M.V. in het leven geroepen.

I.A.M.B. Met dezen toestand niet tevreden, poogde de hollandsche I.A.M.V. kort voor het uitbreken van den wereldoorlog een derde internationaal congres bijeen te roepen. De oorlog onderbrak deze pogingen gedurende eenige jaren, maar reeds op het I.A.M.V.-congres op Kerstmis 1917 werd een commissie benoemd, waarin ook Domela Nieuwenhuis zitting had, om onmiddellijk na den oorlog een internationaal congres te houden. Na een voorbereidende internationale conferentie in Augustus 1920 te Den Haag, vond van 26—31 Maart 1921 het Derde Internationale Anti-militaristen Congres, eveneens in Den Haag, plaats. Uit de ervaring de les puttende, dat het onmogelijk was vanuit een centraal secretariaat of vanuit een internationaal congres in verschillende landen afdeelingen te stichten, besloot het Congres tot de stichting van een Internationaal Anti-Militaristisch Bureau tegen Oorlog en Reactie, dat bedoeld was als een concentratiepunt van alle organisaties, die het revolutionnair anti-militarisme — zij het niet als eenig programpunt — in hun vaandel schrijven. In het I.A.M.B. was op deze wijze plaats, behalve voor uitsluitend anti-militaristische, ook voor vrouwen-, jeugd-, anarchistische en vakorganisaties. Wat dit laatste betreft, is het I.A.M.B. trouw gebleven aan de I.A.M.V.-traditie van 1904. Hoewel het I.A.M.B. met groote financieele en organisatorische moeilijkheden te kampen heeft gehad, hoewel de aansluitingen — vooral ook als gevolg van fascisme en terreur in verschillende landen — niet aan de verwachtingen beantwoordden — is het I.A.M.B. er toch voor het eerst in geslaagd, een blijvend internationaal contact tusschen de anti-militaristen te scheppen en een ononderbroken internationale propaganda te voeren.

W.R.I. Tijdens het I.A.M.B.-congres 1921 kwam ook een aantal absolutisten bijeen, die verklaarden zich slechts bij het I.A.M.B. te kunnen aansluiten, indien dit de absolute geweldloosheid onder alle omstandigheden aanvaardde. Daar het congres van meening was ruimte te moeten bieden aan allen, die het *militarisme* metterdaad willen bestrijden zonder van hen persoonlijke weerloosheid te eischen, stichtten de absolutisten een eigen internationale, de „War Resisters International" (Internationale van Oorlogsbestrijders), die sedert eenige jaren haar zetel in Londen heeft. Zij staat dichter bij de absolute geweldloosheid dan het I.A.M.B. (hoewel niet alle bij de W.R.I. aangesloten organisaties het geweld afwijzen), verwerpt het geweld in den klassenstrijd, maar verwacht in tegenstelling met het I.A.M.B. nog wel eenig heil van parlementaire methoden en den staat en verwerpt ook niet

den burgerdienstplicht als alternatief voor militairen dienstplicht. De stichting van deze tweede antimilitaristische internationale, die over ruimer geldmiddelen de beschikking heeft dan het I.A.M.B., heeft den groei van het I.A.M.B. zonder twijfel ongunstig beïnvloed. Maar verschillende organisaties zijn bij de beide internationales aangesloten en haar onderlinge verhouding is steeds van zeer kameraadschappelijken en sympathiseerenden aard geweest.

I.A.A. Kort na de stichting van het I.A.M.B. werd de Internationale Arbeiders Associatie in het leven geroepen, de revolutionnair syndicalistische vakvereenigingsinternationale van Berlijn. Zij vereenigde de vakorganisaties, die krachtens hun standpunt het eerst in aanmerking kwamen om zich bij het I.A.M.B. aan te sluiten. Wel sloot bijv. de duitsche sectie der I.A.A. (de F.A.U.D.) zich bij het I.A.M.B. aan, maar al spoedig nam de I.A.A. het standpunt in, dat een aansluiting bij twee internationales minder wenschelijk was. Gingen alle landelijke secties der I.A.A. over tot aansluiting bij het I.A.M.B., dan zouden er immers twee internationales ontstaan, voor een groot deel uit dezelfde leden bestaande. Daarop scheidde de F.A.U.D. zich af van het I.A.M.B.

I.A.K. Nochtans beschouwde ook de I.A.A. de anti-militaristische propaganda als een noodzakelijk onderdeel van den internationalen revolutionnairen strijd, die in onderlinge samenwerking moet worden gevoerd. Van beide zijden is toen naar een vorm van blijvende samenwerking gezocht en deze is gevonden in de stichting eener gemeenschappelijke Internationale Anti-militaristische Kommissie (I.A.K.) De voornaamste arbeid dezer I.A.K. bestaat op dit oogenblik in het uitgeven van een persdienst, die in fransch, duitsch, engelsch, nederlandsch en zoo mogelijk in spaansch, verschijnt en die ongeveer maandelijks een aantal artikelen en mededeelingen toezendt aan een 300-tal kranten, waarin zij in toenemende mate een plaats weten te veroveren. Door tegen tenminste *f* 2.50 per jaar lid te worden van het I.A.M.B. krijgen ook personen dezen persdienst gratis toegezonden, en ondersteunen zij dezen zoo noodzakelijken arbeid.

Hiermede heb ik getracht een beeld te geven van de ontwikkeling der internationale organisatie der anti-militaristen en tevens om den oningewijde den weg te wijzen door het labyrinth van initialen: I.A.M.V., I.A.M.B., I.A.A., I.A.K., afkortingen die hun gemak, maar ook hun bezwaren opleveren.

Voor nadere officieele gegevens omtrent I.A.M.V., I.A.M.B. en I.A.K. (beginselverklaringen, secretariaat enz.) verwijs ik den lezer naar het officieel gedeelte van dit Jaarboek.

ALBERT DE JONG.

Internationale Anti-Militaristische Vereeniging (I.A.M.V.)

Beginselverklaring.

1. De I.A.M.V. verstaat onder militarisme elk stelsel van gemonopoliseerd geweld.
2. Voor het kapitalisme met zijn eigendomsmonopolie is het militarisme onontbeerlijk. De I.A.M.V. is daarom anti-kapitalistisch en waarschuwt tegen elke vredesbeweging, die niet tenminste aktieve en passieve dienstweigering in haar program heeft opgenomen. Zij wil alle oorlogsbestrijders overtuigen, dat ter overwinning van den oorlog een nieuwe maatschappelijke orde noodzakelijk is.
3. Geen enkele staat kan zonder militarisme bestaan. De I.A.M.V. richt haar strijd daarom rechtstreeks tegen iedere regeering en bestrijdt het geloof in den staat en in elken statenbond, zoals den Volkenbond.
4. De I.A.M.V. wil de arbeiders er van overtuigen, dat de vernietiging van het militarisme een hoofdvoorwaarde is voor sociale bevrijding.
5. Als strijdmiddelen propageert de I.A.M.V.:
aankweeking der vrije, bewuste persoonlijkheid;
dienstweigering;
ondermijning van discipline en gehoorzaamheid;
sabotage en weigering van elken arbeid ten dienste van het militarisme;
vernietiging der oorlogsindustrie en haar producten.
6. Op die wijze wil de I.A.M.V. er aan meewerken dat door het vastberaden en doortastend optreden van bewuste kernen elke mobilisatie zal worden beantwoord met opstand in het leger en op de vloot, zich o.a. uitend in:
massale dienstweigering;
massale werkstaking;
sabotage en vernietiging van de oorlogsindustrie en haar producten.
7. Aldus het heerschende militarisme bestrijdend, neemt de I.A.M.V. tegelijkertijd stelling tegen elke poging om het in naam van socialisme, communisme, proletarische staat, revolutie of wat dan ook te herstellen, of een nieuw militarisme in te voeren.

Sectie Holland.

Samenstelling Landelijk Comité:
Voorzitter: Johnnie Homan, Overtoom 524, Amsterdam;
Secretaris voor de afd.: Piet Blank, Tuinbouwstraat 46, Amsterdam (O.);
Secretaris: Jeanne de Jong, Overtoom 524, Amsterdam.
Eerste Penningm.: D. de Boer, Overtoom 524, Amsterdam (W.);
Tweede Penningm.: Miep Stevens, Shackletonstraat 16, Amsterdam (W.);
Leden: L. J. Bot Jr.;
Joh. v. d. Eynde, Tulpenstraat 23 (zwart), Haarlem;
Alb. de Jong;
Cor Leefkens, Sumatraplantsoen 66, Amsterdam (O.);
P. Fijlstra;
V. Oosten;
Kl. Wouda, Noordervaartdijk, Krommenie.
Propaganda-orgaan: De Wapens Neder.
Redacteur: Alb. de Jong, Laurierstraat 127, Den Haag.
Administrateur: P. Fijlstra, Paviljoensgracht 68—70, Den Haag.
Postrekening: 31762.

Huishoudelijk orgaan: Correspondentieblad.
Redacteur: L. J. Bot Jr., Laurierstraat 125, Den Haag.
Administrateur Brochurendepot: V. Oosten, Wingerdweg 99-1, Amsterdam (N.). Postrekening: 77320.

Afdeelingen en Secretarissen:

Akkrum: T. Dijkstra, Wijdesteeg.
Amsterdam: S. Heins, 2e Jan Steenstraat 104huis, Amsterdam (Z.).
Appelscha: T. Pool.
Bergen (N.-H.): D. Beeldman, Zuidergeest, Bergen.
Bontebok: Joh. S. v. d. Laar, Nijehorne.
Boskoop: J. H. Geers, Zijde 284, Boskoop.
Delft: R. van Meekeren, Lipkestraat 30, Delft.
Drachten: H. Hitman, Beterwonen 48, Drachten.
Franeker: H. Osenga, Jan Dirkstraat, Franeker.
Gorredijk: B. Mensinga, Gorredijk.
Den Haag: Gé Nabrink, Tollensstraat 123, Den Haag.
Haarlem: Wim Koppen, Rollandstraat 97, Haarlem.
Heerenveen: L. Wisman, Parallelweg 27 D, Heerenveen.
Krommenie: G. Joon, Transvaalstraat 10, Wormerveer.
Langendijk: G. Paarlberg, Kerkpad 159, Zuid-Scharwoude.
Laren: H. Ferro, Huizerweg 213 B, Blaricum.
Leeuwarden: Mevr. v. d. Bosch, Leliestraat 33, Leeuwarden.
Leiden: H. H. Cats, Zijlsingel 50, Leiden.
Nieuw-Beets: M. Vaartjes, Nieuw-Beets.
Oostzaan: J. de Dood, Stijfselmakerspad 277, Oostzaan.
Rotterdam: M. Th. de Klepper, de la Reystraat 45a, Rotterdam.
Sappemeer: Kees Smid, Heerenstraat 66, Sappemeer.
Schoorl: J. Pool, Laanweg, Schoorl.
St. Anna-Parochie: J. W. de Boer, St. Anna-Parochie.
Sneek: K. de Vries, Scharnesteeg 10, Sneek.
Tiel: Th. v. d. Berg, Papesteeg 180, Drumpt bij Tiel.
Tijnje: S. J. Schoppen, t/o Fabriek Tijnje.
Winkel: Piet Dekker, Spanbroek.
Zaandijk: Mevr. Zwart-Muis, Badhuizenstraat 27, Zaandijk.

Lijst van sprekers die de Beginselverklaring van de I.A.M.V. onderschrijven.

P. G. Beentjes *), Zuiderparklaan 111, Den Haag.
J. Bijlstra, Baanstraat 41, Groningen.
L. J. Bot Jr., Laurierstraat 125, Den Haag.
A. L. Constandse, van Heurnestraat 208, Den Haag.
P. Eldering, Beukelsweg 98 B, Rotterdam.
Joh. v. d. Eynde **) Tulpenstraat 23 zwart, Haarlem.
Herman Groenendaal, Lucas Meyerstraat 7, Haarlem.
Johnnie Homan, Overtoom 524, Amsterdam.
G. van Houten, Palmstraat 2 A, Rotterdam.
Alb. de Jong, Laurierstraat 127, Den Haag.
B. Lansink Sr., Clematisstraat 18 boven, Amstrdam-Noord.
B. Lansink Jr., 1e Helmersstraat 73, Amsterdam-West.
Anna Renooy, Boekelweg, Hoogwoud (N.-H.)
Herman J. Schuurman, Corn. Trooststraat 28-III, Amsterdam-Zuid.
G. Rijnders, Zandvoort.

B. Reyndorp ***), Geraniumstraat 268, Den Haag.
G. Vergaay, Breezand.
J. v. da Wetering, Wingerdstraat 3, Den Haag.
Tinus Wessels, James Cookstraat 39-II, Amsterdam-West.

*) Stelt zich bovendien gaarne beschikbaar voor het vertoonen van oorlogslichtbeelden.
**) Vooral beschikbaar bij 't oprichten van afdeelingen.
***) Alleen 's Zondags.

Steunfonds voor Slachtoffers van Principieel en Daadwerkelijk antimilitarisme.

De steuncommissie is samengesteld als volgt:
Voorzitter: J. Keuken, Nieuwe Niedorp;
Secretaris-Penningmeester: A. J. Luif, Regulierstraat 22, Haarlem;
Leden: A. C. Seymour, Breedweer 20, Koog a/d Zaan; — M. L. v. d. Es, Kolonieweg 11, Soest; — A. Storm, Bantamstraat 7, Utrecht.
Aanvragen om steun of rechtskundigen bijstand adresseeren aan den secretaris-penningmeester, die voor verdere behandeling zorg draagt. Steunlijsten en bonboekjes à 20 bons van 5 cent, verkrijgbaar bij den penningmeester.
Bijdragen, enz. te storten op postrekening 42575, ten name van A. J. Luif, Haarlem.
Raad van Toezicht op het Steunfonds:
Voorzitter: B. Lansink Sr., Clematisstraat 18-I, Amsterdam-Noord;
Secretaris: Herman Groenendaal, Lucas Meyerstraat 7, Haarlem;
Leden: L. van Mierop, R. de Vries, H. E. Kaspers, J. Hooyberg, H. J. Smienk, Mej. A. v. d. Heide, R. v. d. Meer.
Contrôle Commissie: L. van Mierop, R. de Vries, H. E. Kaspers. Reserve lid is: R. v. d. Meer.
Reeds werden door het fonds honderd duizend gulden aan steun uitgekeerd. Laten alle antimilitaristen het als hun taak beschouwen, door het werken met bonboekjes, en door vrijwillige bijdragen, de kas van het fonds te stijven, opdat het in staat zal zijn steeds aan aanvragen gevolg te kunnen geven.

Internationaal Antimilitaristisch Bureau tegen Oorlog en Reactie (I.A.M.B.)

Beginselverklaring en taakomschrijving.
Het Internationaal Anti-Militaristisch Bureau tegen Oorlog en Reactie, samengesteld door revolutionnair-antimilitaristische organisaties, heeft ten doel het militarisme internationaal te bestrijden, teneinde den oorlog en de onderdrukking der arbeidersklasse onmogelijk te maken.
Het tracht in de arbeiders het bewustzijn te versterken van hun beslissende economische macht.
Het propageert de algemeene staking en de massale dienstweigering ter voorkoming van oorlog.
Het propageert de onmiddellijke staking van alle oorlogsproductie.
Het bevordert de desorganisatie van legers en vloten, en huldigt de persoonlijke dienstweigering.
Het richt zich tegen elke poging om door interventie een proletariaat, dat het kapitalistisch juk heeft afgeworpen, opnieuw te onderdrukken.

Het keert zich tegen elke militaire onderdrukking en economische uitbuiting der gekleurde rassen, en tracht de grootst mogelijke eenheid te bewerken tusschen het revolutionnaire proletariaat van Noord, Zuid, Oost en West.

Resolutie over het roode militarisme.
De conferentie van het I.A.M.B., Berlijn 1923, beschouwt het als een der meest bedenkelijke gevolgen van de wereldreactie, die door den oorlog ontzettend is versterkt, dat ook de revolutionnairen in Rusland bij hun strijd voor de vrijheid ertoe gekomen zijn meer en meer militaristische methoden aan te wenden.
De conferentie spreekt als haar vaste overtuiging uit, dat de kapitalistische en militaristische onderdrukking niet kan worden opgeheven, noch economische en maatschappelijke vrijheid veroverd kan worden, zoolang militaristische strijdmethoden in de sociale revolutie worden gebruikt.
Zooals het I.A.M.B. altijd geprotesteerd heeft tegen dienstdwang in kapitalistische landen, protesteert de conferentie thans tegen het stelsel van dienstdwang, dat in Rusland thans steeds sterker doorgezet wordt, en tegen de algemeene politiek van onderdrukking, die de eerste verwachtingen der revolutie heeft neergeslagen.

Voorwaarden tot aansluiting.
Wanneer de beginselverklaring of de werkzaamheid van een organisatie, die zich bij het I.A.M.B. wil aansluiten, in klaarblijkelijke tegenspraak is met de beginselverklaring van het Bureau, wordt zoo'n organisatie niet als lid van het I.A.M.B. toegelaten.
Het is de taak van het Secretariaat de beginselverklaringen te onderzoeken en over de toelating een gemotiveerd voorstel aan den Internationalen Raad te doen, die erover te beslissen heeft.
Van alle bij het I.A.M.B. aangesloten organisaties wordt verwacht, dat zij aan het Bureau een contributie van 10 dollarcent per jaar en per lid betalen. De betalingen kunnen per jaar, per maand of per kwartaal geschieden. Met organisaties, voor welke deze contributie te bezwaarlijk is, kan het Secretariaat een speciale regeling treffen.
Personen kunnen toetreden tegen een door henzelf te bepalen bijdrage, teneinde het I.A.M.B. financieel te steunen. Bedraagt deze ten minste f 2.50 per jaar, dan ontvangen zij den persdienst der I.A.K.

Organisatie.

Er wordt een Internationale Raad gevormd, bestaande uit een lid uit elk land, waar een of meer bij het I.A.M.B. aangesloten organisaties bestaan.
Daarnaast wordt een Secretariaat gevormd in Holland, bestaande uit 5 leden, waarvan 3 op de conferentie en 2 door de hollandsche organisaties aan te wijzen.

Aangesloten Organisaties.

Duitschland.
Föderation der Kommunistischen Anarchisten, Bödikerstrasse 30, Berlin O 17.
I.A.M.V., (Deutsche Sektion), Erich Pechmann, Park Schönfeld, Kassel.
Finland.
Suomen Antimilitaristinen Liitto, L. Brahenkatu 4. A. 11. Helsinki (Helsingfors).
Frankrijk.
Ligue des Femmes contre la guerre, Madeleine Vernet, Rue Chaptal 39, Levallois-Perret (Seine).

Ligue des Réfractaires à toutes Guerres, A. Martin, 72 rue des Prairies, Paris 20 e.

Nederland.
Bond van Religieuse Anarcho-Communisten, D. Lankamp, Amstelkade 18 III, Amsterdam Zuid.
Fed. van Bouwvakarbeiders te Krommenie, C. Emmering, Krommenie.
Fed. van Vrije Jeugdgroepen, C. Veltman, Bestevaerstr. 213, Amsterdam West.
I.A.M.V. sectie Holland, V. Oosten, Wingerdweg 99, Amsterdam Noord.
Mokergroep Landelijke Actie, M. Stevens, Shackletonstraat 16 I, Amsterdam West.
Synd. Fed. van Overheidspersoneel, B. Kockstraat 7, Amsterdam.
Synd. Plaatsel. Arb.-Secr. Krommenie-Wormerveer, de Vries, Krommenieërweg 89, Wormerveer.
Vrije Soc. Ver. Amsterdam, A. J. Lodder, Lindengracht 24, Amsterdam Centrum.

Noorwegen: Social-Anarkistiske Forbund, Forvgaten 10 II, Oslo.

Oostenrijk.
Bund der Herrschaftslosen Sozialisten, Rudolf Grossmann, Schiesstättegraben 237, Klosterneuburg bei Wien.

Polen.
Revolutionäre Antimilitaristen Gruppe.

Zweden.
Ung Socialistik Forbund, C. J. Björklund, Olandsgatan 48, Stockholm.

Voorts onderhoudt het I.A.M.B. een geregeld contact met een aantal organisaties in het buitenland, die zich op grond van hun financieele toestand of van den in hun land heerschenden terreur niet officieel kunnen aansluiten. Bovendien telt het I.A.M.B. ongeveer 150 persoonlijke leden (donateurs).

Internationale Raad:

Duitschland: Rudolf Oestreich, Bödikerstrasse 30, Berlin O 17.
Finland: Väinö Kannisto j.a. Aarne Selinheimo, L. Brahenkatu 4. A. II. Helsinki. (Helsingfors).
Frankrijk: Madeleine Vernet, rue Chaptal 39, Levallois-Perret (Seine).
Noorwegen: V acature.
Nederland: Maup Stevens, Shackletonstraat 16, Amsterdam West.
Oostenrijk: Rudolf Grossmann, Schiesstättegraben 237, Klosterneuburg bei Wien.
Polen: Piotz Strawinski, Warschau.
Zweden: C. J. Björklund, Olandsgatan 48, Stockholm.

Secretariaat:
L. J. Bot Jr. — penningmeester, Laurierstraat 125, Den Haag, Postrekening 40594.
Albert de Jong — secretaris, Laurierstraat 127, Den Haag.
L. Mounoery — Kraaipanstraat 12, Amsterdam Oost.
Mej. A. van der Plaats — Suezkade 34, Den Haag.
Herman Schuurman — Cornelis Trooststraat 28, Amsterdam Zuid.

BUREAU: Laurierstraat 127, Den Haag.

Internationale Antimilitaristische Kommissie (I.A.K.)

Grondslag.

I. Het I.A.M.B. en de I.A.A. stichten een Internationale Antimilitaristische Kommissie (I.A.K.) van zes leden, waarvan drie aan te wijzen door elk der beide internationalen.

II. De commissie heeft tot basis de beginselverklaringen van het I.A.M.B. en de I.A.A. en heeft de volgende practische taak te vervullen:

1. Documentatie voor de revolutionnaire pers over de ontwikkeling der militaire voorbereiding tot den oorlog; in het bijzonder ook over de bewapeningsfabrieken van iedere soort en over de industrieele voorbereiding tot den oorlog. (Ook in den vorm van artikelen).
2. Over de economische oorzaken der hedendaagsche en toekomstige oorlogsconflicten.
3. Over de ontwapeningsleuze.
4. Over pacifisme en pseudo-antimilitarisme.
5. Documentatie der practische anti-militaristische werkzaamheid.
6. Publicatie van manifesten.
7. Uitgave van brochures.

III. De I.A.K. is aan het I.A.M.B. en aan de I.A.A. verantwoording verschuldigd; zij zendt elke drie maanden een verslag aan beide internationalen.

IV. De I.A.K. werkt een begrooting voor zes maanden uit en legt deze ter ratificatie aan de beide internationalen voor. De beide internationalen nemen de verplichting op zich na ratificatie ieder de helft van het budget te betalen.

V. De I.A.K. stelt zich bij de uitvoering van haar taak op het standpunt, dat vakorganisaties, die de beginselverklaring van de I.A.A. principieel onderschrijven, zich door de syndicalistische landelijke organisaties bij deze internationale behooren aan te sluiten en dat anarchistische groepen en anti-militaristische vereenigingen, die principieel het standpunt van het I.A.M.B. onderschrijven, zich bij dit lichaam behooren aan te sluiten.

Samenstelling.

Leden namens I.A.A.:
B. Lansink Jr. (voorzitter), Eerste Helmersstraat 73, Amsterdam West.
A. Müller Lehning (secretaris), Karel du Jardinstraat 11, Amsterdam Zuid.
Aug. Souchy, (p.a. Fritz Kater), Kopernikusstrasse 25 II, Berlin O. 34.
Leden namens I.A.M.B.:
C. J. Björklund, Olandsgatan 48, Stockholm.
Albert de Jong (secretaris-penningmeester), Laurierstraat 127, Den Haag.
Gerrit van Oort, Wognummerstraat 17, Tuindorp, Nieuwendam.

BUREAU: Laurierstraat 127, Den Haag.

Boek- en Brochure-depôt der I.A.M.V.

Eenige belangrijke uitgaven bij ons verkrijgbaar:

Alb. de Jong: De Practijk van het Anti-Militarisme	Fl. 0.08
B. de Ligt: Directe Actie	„ 0.05
„ Djambi in het Licht der Wereldpolitiek ..	„ 0.03
N. J. C. Schermerhorn: Gij zijt gewaarschuwd	„ 0.03
Jos. Giesen: Verslag I.A.M.B.-Congres 1921	„ 0.15
H. Eikeboom: Kiest het Leven	„ 0.03
A. L. Constandse: Welke Partijen zullen Ontwapenen	„ 0.10
Liau-Han-Sin: De Ongelijke verdragen en de Chineesche Revolutie	„ 0.30
A. Müller Lehning: De Soc. Democratie en de Oorlog (verminderde prijs)	„ 0.12

BOEKWERKEN:

Clara Meyer-Wichmann: Inleiding tot de Philosophie der Samenleving. .. .. Ing. Fl. 2.50 Geb. Fl. 3.50

Ernst Toller: Massa-Mensch .. .. „ „ 0.95

Stephan Zweig: De Oogen v/d Eeuwigen Broeder Ing. Fl. 0.95 Geb. Fl. 1.45

B. Reyndorp: In den Greep van het Barbarisme: Ing. Fl. 0.60

Jos. Giesen: Nieuwe Geschiedenis Ing. Fl. 2.20 Geb. Fl. 3.—

Verder:

21 Cliché's verwerkt op 12 postkaarten, allen uit het boek van Ernst Friedrich: „oorlog aan den oorlog", per dozijn Fl. 0.25.

Groote plakmotto's op oranjepapier met passende cliché's, geschikt om tegen Kerstmis te plakken. 1000 à Fl. 6.—; 500 à Fl. 3.40.

Nog voorradig: briefpapier, enveloppes en briefkaarten, alles met bedrukt hoofd; sluitzegels, insignes, en verder plakmateriaal.

Bestellingen, vergezeld gaande van het bedrag, worden direct franco uitgevoerd.

Brochurendepot I. A. M. V.
Wingerdweg 99, Amsterdam-Noord.
Postrekening 77320.

Inhoud

TEGEN

WIT EN ROOD MILITARISME
TEGEN BOURGEOISPACIFISME
TEGEN STAAT EN VOLKENBOND

IS

DE WAPENS NEDER

F 0.75 PER JAAR
REDACTEUR = ALBERT DE JONG
ADMINISTRATEUR = P. FIJLSTRA
PAVILJOENSGR. 68-70. DEN HAAG